

Μ

ΔΩΔΕΚΑ ΝΕΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Α

ΔΩΔΕΚΑ ΣΠΟΥΔΑΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ρ

ΜΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ

Π

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΧΙΛΝΤΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Λ

**Μ
Α
Ρ
Π
Λ**

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Μαρπλ: 12 Νέες Ιστορίες**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Marple

Από τις Εκδόσεις HarperCollins *Publishers*, Λονδίνο 2022

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ: Naomi Alderman, Leigh Bardugo, Alyssa Cole, Lucy Foley, Elly Griffiths, Natalie Haynes, Jean Kwok, Val McDermid, Karen McManus, Dreda Say Mitchell, Kate Mosse, Ruth Ware

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χίλντα Παπαδημητρίου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Δουρίδα

ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Γεωργία-Στέλλα Γυφτοπούλου

© Agatha Christie Limited, 2022. All rights reserved. AGATHA CHRISTIE, MARPLE, the Agatha Christie Signature and the AC Monogram Logo are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.

© Εξωφύλλου: HarperCollins *Publishers* Ltd.

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2023

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ, Μάρτιος 2023

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-4701-8

Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4702-5

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτί.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Publishers since 1979

Head Office:

121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

Μ

ΔΩΔΕΚΑ ΝΕΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Α

ΔΩΔΕΚΑ ΣΠΟΥΔΑΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ρ

ΜΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ

Π

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΧΙΛΝΤΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Λ

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΜΙΣ ΜΑΡΠΛ

Μυθιστορήματα

Φόνος στο πρεσβυτέριο
Το πτώμα στη βιβλιοθήκη
Η φαρμακερή πένα
Η ξεχασμένη δολοφονία
Πρόσκληση σε φόνο
Το τέχνασμα με τον καθρέφτη
Σίκαλη στην τσέπη
Το τρένο των 16.50
Ο καθρέφτης ράγισε
Μυστήριο στην Καραϊβική
Ξενοδοχείο Μπέρτραμ
Νέμεση

Συλλογές ιστοριών

Τα δεκατρία προβλήματα
Οι τελευταίες υποθέσεις της Μις Μαρπλ

Περιεχόμενα

Πρόλογος	9
1. Λούσι Φόλεϊ, <i>Τα κακό στα μικρά μέρη</i>	11
2. Βαλ ΜακΝτέρμιντ, <i>Δεύτερος φόνος στο πρεσβυτέριο</i>	41
3. Αλίσα Κόουλ, <i>Η μισ Μαργλ κατακτά το Μανχάταν</i>	60
4. Νάταλι Χέινς, <i>Το ξήλωμα</i>	94
5. Ρουθ Γουέαρ, <i>Τα Χριστούγεννα της μισ Μαργλ</i>	120
6. Ναόμι Άλντερμαν, <i>Ανοιχτό μυαλό</i>	153
7. Τζιν Κουόκ, <i>Η Αυτοκράτειρα των θαλασσών</i>	180
8. Ντρέντα Σέι Μίτσελ, <i>Μια θανάσιμη γαμήλια μέρα</i>	207
9. Έλι Γκρίφιθς, <i>Φόνος στη Βίλα Ρόζα</i>	240
10. Κάρεν ΜακΜάνους, <i>Ο τύπος του δολοφόνου</i>	264
11. Κέιτ Μος, <i>Το μυστήριο του όξινου εδάφους</i>	295
12. Λι Μπαρντούγκο, <i>Η εξαφάνιση</i>	327
Σχετικά με τις συγγραφείς	356

Πρόλογος

Η μισ Τζέιν Μαργλ, η πιο διακεκριμένη ερασιτέχνης ντετέκτιβ της λογοτεχνίας και ένα από τα καλύτερα δημιουργήματα της Άγκαθα Κρίστι, εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο χαρτί τον Δεκέμβριο του 1927, σ' ένα διήγημα με τίτλο «The Tuesday Night Club». Η Κρίστι επέστρεψε σ' αυτή τη συναρπαστική ηρωίδα τη δεκαετία του 1930, στο μυθιστόρημα *The Murder at the Vicarage* [Φόνος στο ηρεσβυτέριο], με την πρόθεση, όπως το διατύπωσε η ίδια, «να δώσει φωνή στις γεροντοκόρες». Ακολούθησαν άλλα έντεκα μυθιστορήματα με τη μισ Μαργλ, και αρκετές συλλογές διηγημάτων στις οποίες εμφανιζόταν το πιο κοφτερό μυαλό του Σεντ Μέρι Μιντ. Το τελευταίο μυθιστόρημα, με τίτλο *Sleeping Murder* [Η ξεχασμένη δολοφονία], κυκλοφόρησε μετά τον θάνατο της Κρίστι, το 1976.

Η Κρίστι είχε παρατηρήσει ότι τις γυναίκες, ειδικά τις ηλικιωμένες που έμεναν ανύπαντρες, συχνά τις σνόμπαραν, τις αγνοούσαν και τις υποτιμούσαν, αλλά η πιο εμπορική συγγραφέας στον κόσμο ήξερε καλά πόσο λίγα πράγματα ξεφεύγουν από αυτές τις αφοσιωμένες φρουρούς του χωριού, και ότι κάτω από τα σεμνά δαντελένια σκουφάκια ενίοτε κρύβονταν τα πιο κοφτερά μυαλά, ικανά να βάλουν τα γυαλιά ακόμα και στους καλύτερους της Σκότλαντ Γιάρντ. Το κακό, εξάλλου, απαντάται εξίσου τόσο στην πιο γραφική γωνιά της Αγγλίας, όσο και στους κακόφημους δρόμους της πόλης. Η ανθρώπινη φύση είναι αυτή που είναι, όπου κι αν βρίσκεται κανείς. Και έτσι δημιούργησε έναν από τους πιο αξέχαστους χαρακτήρες της.

Το κακό στα μικρά μέρη

Λούσι Φόλεϊ

Καμιά φορά αναρωτιέμαι μήπως υπάρχει συσσώρευση του κακού στα μικρά μέρη».

«Τι εννοείς, Τζέιν;» Η Προύντενς κοίταξε την παλιά της συμμαθήτρια, η οποία καθόταν στην πολυθρόνα απέναντί της με ένα ποτηράκι τσέρι μπράντι. Η γλυκιά, θερμή λάμψη της φωτιάς θόλωνε κολακευτικά τα σημάδια του γήρατος. Η Τζέιν Μαρπλ είχε αλλάξει πολύ λίγο όσον αφορά τις σημαντικές λεπτομέρειες από τότε που ήταν κοριτσάκι. Οι γρήγορες αντιδράσεις της που θύμιζαν πουλάκι, τα έξυπνα, διερευνητικά μάτια της, η αίσθηση μιας ήρεμης, ίσως και αζεπέραστης ευφυΐας.

Τη στιγμή που η μισ Μαρπλ άνοιξε το στόμα της για να απαντήσει, μια κροτίδα έσκασε στο σκοτάδι απ' έξω, ακολουθούμενη από στριγκλιές και ουρλιαχτά που θα μπορούσαν να προέρχονται από το στόμα της Κόλασης. Κάποιος άρχισε να χτυπάει ένα τύμπανο. Οι δύο γυναίκες δεν μπορούσαν να δουν έξω επειδή η υπηρέτρια της Προύντενς είχε κλείσει όλες τις κουρτίνες στις τέσσερις το απόγευμα ακριβώς. Το Φεαργουέδερ Χάουζ, μια επιβλητική έπαυλη γεωργιανού ρυθμού, έβλεπε στον κεντρικό δρόμο του Μιόν Μαλτράβερς. Και έξω, στο σούρουπο, λίγο πέρα από τα παράθυρα, συναθροιζόταν ένα πλήθος παγανιστικό, θα έλεγε κανείς.

Όταν η οχλοβοή απ' έξω καταλάγισε λιγάκι, η μισ Μαρπλ μί-

λησε ξανά. «Όλοι γνωρίζουμε ότι στις πόλεις και τις κωμοπόλεις διαπράττονται πολλές παρανομίες, φυσικά. Οι εφημερίδες κάνουν τα πάντα για να σιγουρευτούν ότι δε θα χάσουμε την παραμικρή αποκρουστική λεπτομέρεια. Εγώ όμως αναρωτιέμαι μήπως συμβαίνουν πιο τρομερά πράγματα στα χωριά και στα χωριουδάκια της Αγγλίας από ό,τι στις μητροπόλεις της».

Η Προύντενς σούφρωσε τα χείλη της. «Λοιπόν, αυτό δεν ισχύει για το Μιόν Μαλτράβερς. Είναι ένα πολύ ευυπόληπτο μέρος».

Το Μιόν Μαλτράβερς ήταν μια μικρή κωμόπολη με κτίρια από πυρόλιθο και κόκκινα κεραμίδια, χτισμένα, χωρίς σχέδιο, στο πέρας των αιώνων κατά μήκος των κατηφορικών, πλακόστρωτων δρόμων, με πανοραμική θέα στις ακτές πέρα από τη λοφοσειρά Σάουθ Ντάουνς. Αναμφίβολα έδινε την εντύπωση ευυπόληπτου τόπου νωρίτερα, με το φως της μέρας, την ώρα που είχε φτάσει η μισ Μαρπλ. Αλλά τώρα είχε πέσει σκοτάδι. Και εκείνη τη στιγμή ακριβώς ακούστηκε νέος γύρος από σκουξίματα και στριγκλιές στον δρόμο.

Η μισ Μαρπλ σήκωσε τα φρύδια της. «Είσαι σίγουρη;»

Η Προύντενς κούνησε το χέρι της. «Πρόκειται απλώς για μια τοπική γιορτή. Τελείως ακίνδυνη. Αλλά εσύ ανέκαθεν είχες *νοσηρή φαντασία, Τζέιν*».

«Δεν πρόκειται για φαντασία, καλή μου. Το έχω δει...»

Η μισ Μαρπλ ήταν έτοιμη να πει «με τα μάτια μου» και να αφηγηθεί μερικές από τις εμπειρίες της τα τελευταία χρόνια, όταν, και πάλι, ακούστηκε άλλη μία μικρή έκρηξη απ' έξω. Ίσως δεν ήταν κάτι άσχημο. Η πολλή συζήτηση για το κακό κατάφερνε να ταραζει γνωστούς και φίλους, ακόμα και εκείνους με ισχυρή κράση όπως η Προύντενς.

Εντούτοις, στο επόμενο διάλειμμα σχετικής ηρεμίας, είπε η μισ Μαρπλ: «Το γεγονός ότι όλοι γνωρίζουν τα προσωπικά των άλλων ίσως να είναι μέρος του προβλήματος. Προξενεί κάθε λογής παρεξηγήσεις και μνησικακίες. Η ανία επίσης: άλλο πρόβλημα αυτό. Δεν υπάρχουν κινηματογράφοι, θέατρα ή εστιατόρια για να ξεφύ-

γει ο κόσμος από τη βαρετή ρουτίνα. Τι τρομερές πράξεις διαπράττονται πιθανώς εξαιτίας της απλής έλλειψης άλλων πραγμάτων να κάνει κανείς...»

Η Προύντενς συνοφρυώθηκε και είπε, επιστρατεύοντας τον τόνο της προέδρου της τάξης (ήταν όντως πρόεδρος της τάξης προ αμνημονεύτων χρόνων): «Με έκαναν να νιώσω πολύ ευπρόσδεκτη εδώ από τότε που έχασα τον καημένο τον Τζορτζ, πριν από δεκαπέντε χρόνια, κάτι που δεν είναι δεδομένο, αν σκεφτεί κανείς ότι ζούσε εδώ μόνος του ως εργένης για πολλά χρόνια προτού έρθουμε με την Άλις να μείνουμε μαζί του».

Η μισ Μαρπλ κοίταξε το περβάζι πάνω από το τζάκι. «Αυτή δεν είναι τραβηγμένη στην κρουαζιέρα;»

Η φωτογραφία έδειχνε την Προύντενς σε νεότερη ηλικία, μαζί με την Άλις, την κόρη από τον πρώτο της γάμο, και τον μακαρίτη Τζορτζ Φεαργουέδερ. Ήταν η τελευταία φορά που συναντήθηκαν η μισ Μαρπλ με την Προύντενς: σε μια κρουαζιέρα στα νορβηγικά φιορδ. Ο Τζορτζ Φεαργουέδερ, αρκετά γηραιότερος της Προύντενς, ήταν ένας αδύναμος άντρας που βάδιζε με δυσκολία και η επιδερμίδα του ήταν σαν μαραγκιασμένο μήλο που έχει ρίξει ο άνεμος στο χώμα. Όσο για την Άλις, τη θυμόταν σαν μια όμορφη κοπέλα ντυμένη με ρούχα υπερβολικά πολυτελή για την ηλικία της.

«Πού βρίσκεται η Άλις τώρα;» ρώτησε η μισ Μαρπλ.

«Α, μένει μόλις έξω από την κωμόπολη. Ανέκαθεν ήμασταν πιο δεμένες από τις περισσότερες μητέρες και κόρες. Παντρεύτηκε έναν ντόπιο κτηματία, τον σερ Χένρι Τάισον. Είναι το αγαπημένο ζευγάρι του Μιόν Μαλτράβερς...»

Η μισ Μαρπλ έβηξε ελαφρά. «Και έχεις *πράγματι* ενσωματωθεί στην τοπική κοινωνία; Σύμφωνα με την εμπειρία μου, σε τέτοια μέρη συχνά θεωρείσαι νεοφερμένος για αρκετές δεκαετίες πριν γίνεις αληθινά αποδεκτός από την κοινότητα. Δεκαπέντε χρόνια περνάνε μέχρι ν' ανοιγοκλείσεις τα μάτια σου».

Η Προύντενς ανακάθισε. «Είμαι πρόεδρος του Ενοριακού Συμβουλίου, Τζέιν!» είπε, λες και αυτό εξηγούσε τα πάντα. «Και σίγου-

ρα *vieille garde** σε σύγκριση με την τελευταία μας νεοφερμένη, τη νέα διευθύντρια της χορωδίας. Έχει νοικιάσει το Μπάτζερ'ς Ρεστ, ένα τερατούργημα τεχνοτροπίας Αρτς εντ Κραφτς στα περίχωρα της πόλης, και ακούγονται *πολλά* γι' αυτήν».

Η μισ Μαρπλ έγειρε μπροστά. «Όπως, για παράδειγμα;»

«Είναι αλλοδαπή, κατ' αρχάς. Γαλλίδα. Νέα, κάτω από τα σαράντα τέλος πάντων. Κοντά στην ηλικία της Άλις, εδώ που τα λέμε. Κάποτε ήταν αρκετά επιτυχημένη τραγουδίστρια της όπερας, αλλά, απ' ό,τι λέγεται, έπαθε ζημιά στις φωνητικές χορδές και αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη σκηνή. Τέλος πάντων. Έχει προκαλέσει σχετική αναστάτωση. Μια γυναίκα μόνη, ξέρεις πώς είναι. Φυσικά, εγώ δεν ενδίδω σε κουτσομπολιά».

Η μισ Μαρπλ κατένευσε. «Φυσικά».

«Αλλά ο Κρίστοφερ Πάλφρι, ο τοπικός ποιητής μας, και πολύ ταλαντούχος τενόρος, μόλις κυκλοφόρησε την τελευταία του συλλογή αφιερωμένη στην “Πλανεύτρα Τραγουδίστρια”. Μπορείς να φανταστείς πώς το πήρε αυτό η σύζυγός του, η Άναμπελ, την οποία μόνο πλανεύτρα δε θα την έλεγε κανείς. Είναι κάτι σαν σοσιαλίστρια, ξέρεις, μονίμως προκαλεί προβλήματα, φέρνει αντιρρήσεις σε μερικές από τις πιο λογικές προτάσεις στο Ενοριακό Συμβούλιο, κάτι που βρίσκω πολύ κουραστικό. Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να εξοργίστηκε με την αφιέρωση, κανείς δεν την έχει δει να χαμογελάει εδώ και βδομάδες... παρότι αυτό δεν είναι τελείως ασυνήθιστο».

«Αναρωτιέμαι γιατί επέλεξε να έρθει να ζήσει εδώ», είπε η μισ Μαρπλ, χαμένη προφανώς στις σκέψεις της. «Τη διευθύντρια της χορωδίας, εννοώ. Μια ανύπαντρη, αλλοδαπή; Να έρθει σε ένα τόσο αποκομμένο από τον κόσμο μέρος, παράξενο δεν είναι;»

«Δεν είμαστε τόσο αποκομμένοι όσο νομίζεις», είπε η Προύντενς κοφτά. «Έχουμε απευθείας τρένο για το Λονδίνο, έναν κεντρικό σταθμό. Όπως είδες και μόνη σου».

* *Vieille garde* (γαλλικά): παλιά φρουρά. (Σ.τ.Μ.)

Η μισ Μαριπλ ήθελε να επισκεφτεί τους κήπους του Χόνινγκτον Μάνορ, είχε ακούσει εγκωμιαστικά σχόλια από την Μπαντς Χάρμον για τα γαλιανόζικα σφεντάμια και την εκπληκτική φθινοπωρινή τους διάταξη αυτή την εποχή του χρόνου. Ήταν πολύ μακριά για να ταξιδέψει ως εκεί αυθημερόν. Τότε όμως η μισ Μαριπλ θυμήθηκε, από τη συνάντησή τους σ' εκείνη την κρουαζιέρα, ότι η Προύντενς ζούσε σχετικά κοντά στην περιοχή. Της έγραψε για να της προτείνει να ξαναβρεθούν. Οι δύο γυναίκες δεν ήταν ακριβώς επιστήθιες φίλες στο σχολείο, αλλά η Προύντενς πάντα τής διέγειρε την περιέργεια, έτσι η μισ Μαριπλ σκέφτηκε ότι θα ήταν ενδιαφέρουσα επίσκεψη.

«Τέλος πάντων», συνέχισε η Προύντενς. «Θα συναντήσεις τη Σίλια Μποτάμπ, τη διευθύντρια της χορωδίας, απόψε. Η πρόβα θα γίνει στο σπίτι της, γιατί γίνονται επισκευές στην οροφή της εκκλησίας. Και καλώς εχόντων των πραγμάτων, θα δεις ξανά την Άλις: είναι κι αυτή υψίφωνος. Αν μπορέσει να ξεφύγει, δηλαδή. Η Άλις και ο Χένρι ασχολούνται λίγο με την κτηνοτροφία, έχουν μερικά πρόβατα και γουρούνια». Και αμέσως μετά, για να μην υποτιμήσει η μισ Μαριπλ αυτή τη δραστηριότητα, «ο Χένρι είναι εισοδηματίας αγρότης, φυσικά. Αλλά πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος για να γίνει όλη αυτή η έκταση αποδοτική».

«Απόψε;»

«Ναι! Στην πρόβα της χορωδίας, φυσικά. Νόμιζα ότι σ' το είχα αναφέρει. Έχουμε τόσο πολλά τραγούδια να προβάρουμε πριν από την έλευση των Χριστουγέννων, η οποία πλησιάζει ταχύτατα».

Δεν ήταν καθόλου αυτό που θα προτιμούσε η μισ Μαριπλ. Περίμενε μια ήσυχη βραδιά δίπλα στο τζάκι, λίγο πλέξιμο – είχε μόλις ξεκινήσει ένα πουλόβερ με ρόμβους, δώρο Χριστουγέννων για τον ανιψιό της, τον Ρέιμοντ.

«Άλλωστε, απ' ό,τι θυμάμαι, έχεις έξοχη φωνή σοπράνο, Τζέιν», είπε η Προύντενς. «Καθαρή σαν κρύσταλλο. Συνεπώς, αν θέλεις να μας συνοδεύσεις...»

«Πάει καιρός από τότε που τραγουδούσα στη χορωδία του σχο-

λείου, καλή μου. Θα είμαι απολύτως ικανοποιημένη να παρακολουθώ εσάς».

Εκείνη τη στιγμή μια ριπή ανέμου κατέβηκε από την καμινάδα και μια βροχή από σπιθές έσκασε πάνω στο χαλάκι μπροστά στο τζάκι. Η μισ Μαριπλ κοίταξε βαθιά μέσα στις φλόγες σαν να διέκρινε κάτι ανάμεσά τους. Η Προύντενς ακολούθησε το βλέμμα της. «Η φωτιά έχει πέσει πολύ! Θα καλέσω την υπηρέτρια αμέσως!»

«Όχι, όχι», είπε η μισ Μαριπλ σηκώνοντας το χέρι. «Είναι αρκετά ζεστά».

Αλλά η Προύντενς είχε στραφεί να χτυπήσει το κουδούνι. Λίγα δευτερόλεπτα αργότερα εμφανίστηκε η υπηρέτρια. «Καινούργια κούτσουρα! Και κάνε γρήγορα, κοπέλα μου». Η μισ Μαριπλ παρακολούθησε τις φλόγες να αρπάζουν τα καυσόξυλα, που ήταν στοιβαγμένα πάνω σε ό,τι υπήρχε από κάτω. Τώρα θα ζεσταινόταν υπερβολικά. Αυτό ήταν το πρόβλημα της διαμονής σε ξένα σπίτια. Η μισ Μαριπλ, κατά κανόνα, το απέφευγε αυτό. Τίποτα δεν ήταν ακριβώς όπως θα το έκανε η ίδια.

«Είναι τελειώς χαζή αυτή η κοπέλα», αναστέναξε η Προύντενς μόλις απομακρύνθηκε η υπηρέτρια. «Είναι πολύ δύσκολο να βρεις καλές υπηρέτριες στις μέρες μας».

«Σε θυμάμαι να λες το ίδιο πράγμα την τελευταία φορά που σε είδα, Προύντενς».

«Είμαι σίγουρη. Ο Τζορτζ έκανε πάντοτε ανοησίες με τους υπηρέτες. Παρέδιδε μαθήματα οδήγησης στον υπηρέτη μας και, παρότι σε άλλες περιστάσεις ήταν εξαιρετικά φειδωλός, πλήρωσε τα δίδακτρα της κόρης της πρώην οικονόμου μας· πίστευε ότι ήταν πολύ προικισμένη για να περάσει την υπόλοιπη ζωή της σαν υπηρέτρια. Πλήρωσε επίσης τις διακοπές του μπάτλερ μας στο Μπράιτον. Κάτι τέτοια τους φουσκώνουν τα μυαλά και ξεχνούν τη θέση τους, αν θέλεις τη γνώμη μου».

Η μισ Μαριπλ διασκέδαζε με την παράσταση της Προύντενς, η οποία υποδυόταν την Οικοδέσποινα του Αρχοντικού, ενώ ήταν κόρη μανάβη και είχε βγάλει το σχολείο χάρη σε μια πλήρη υποτρο-

φία. Η μισ Μαργκλ γνώριζε επίσης ότι, μετά την αποφοίτησή τους, η Προύντενς είχε εργαστεί για αρκετά χρόνια σε διάφορες μάλλον ταπεινές θέσεις: γκουβερνάντα, βιβλιοθηκάριος. Είχε γνωρίσει τον πρώτο της σύζυγο, έναν φαρμακοποιό με τα διπλά της χρόνια, ενώ εργαζόταν ως βοηθός του. Και με τον Τζορτζ γνωρίστηκε όταν, ως νεαρή χήρα, εργαζόταν ως γραμματέας του.

«Φυσικά», είπε η Προύντενς, «απέλυσα αρκετούς από αυτούς όταν άρχισαν τα προβλήματα του Τζορτζ με την καρδιά του και δεν τους αντικατέστησα ποτέ, καθώς θα ήταν υπερβολικό να συντηρώ πλήρες προσωπικό – Θεέ και Κύριε!» έκοψε την κουβέντα της στη μέση της πρότασης, με μια ματιά στο ρολόι. «Καλύτερα να ηγηάινομε, αλλιώς θ' αργήσουμε».

Λίγες στιγμές αργότερα βγήκαν στον ψυχρό αέρα του Νοεμβρίου, κουκουλωμένες με τα παλτά τους. Αμέσως βρέθηκαν αντιμετώπιες με ένα ποτάμι μασκοφορεμένων ανθρώπων, που παρήλαυναν μπροστά από την εξώπορτα του σπιτιού. Έμοιαζαν σαν να είχαν βγει από μεσαιωνικό πίνακα: δαιμόνια και στοιχειά που έρχονταν να πάρουν τους αμαρτωλούς. Η αψιά μυρωδιά της καμένης παραφίνης τούς έκαψε τον λαιμό. Αρκετοί απ' αυτούς χτυπούσαν τύμπανα. Όλοι κρατούσαν αναμμένες δάδες και κάποιες παρέες σήκωναν ψηλά φηγούρες από πεπιεσμένο χαρτί σε φυσικό μέγεθος, με φριχτά παραμορφωμένα χαρακτηριστικά: υπερμεγέθη κεφάλια και γουρλωτά μάτια, ντυμένες με τα κόκκινα άμφια και τα καπέλα των καθολικών καρδινάλιων. Το πλήθος ανέδινε μια περίεργη ενέργεια. Η ατμόσφαιρα έμοιαζε επικίνδυνη, σχεδόν εύφλεκτη, σαν να μπορούσε να πάρει φωτιά ανά πάσα στιγμή ο ίδιος ο αέρας. Η μισ Μαργκλ σταμάτησε, με γουρλωμένα μάτια: συνεπαρμένη και ταυτόχρονα αποτροπιασμένη.

Η Προύντενς της έγνεψε με τον ηγεμονικό της τρόπο, χωρίς να δώσει σημασία στον συνωτισμό. «Από δω».

Αναγκάστηκαν να ανοίξουν δρόμο μέσα από το πλήθος. Αρκετές φορές η μισ Μαργκλ ένωσε να τη σπρώχνουν, θα έπαιρνε όρ-

κο μάλιστα ότι κάποια στιγμή, ένα χέρι τής έδωσε μια γερή σπρωξιά για να φύγει από τη μέση και δυσκολεύτηκε να ξαναβρεί την ισορροπία της. Αυτοί οι άνθρωποι δε φαίνονταν να τους νοιάζει το ότι υπήρχαν δύο ηλικιωμένες γυναίκες ανάμεσά τους. Άκουγε τον μουντό ήχο των πυρσών παραφίνης καθώς ταλαντεύονταν πάνω από τα μασκοφορεμένα κεφάλια, ένιωθε τη θέρμη της φλόγας των πυρσών στα μάγουλά της, αισθανόταν ένα μικρό ρίγος ανησυχίας, εγκλωβισμένη ανάμεσα σ' αυτά τα αποφασιστικά ανώνυμα άτομα που κινούνταν σαν ένα σώμα, όπως μια αγέλη ή ένα στράτευμα που επελαύνει.

«Δεν καταλαβαίνω», είπε η μισ Μαρπλ στην Προύντενς, όταν κατάφεραν να διαβούν την πλημμύρα των σωμάτων και στάθηκαν στην άλλη πλευρά του δρόμου. «Η Νύχτα του Γκάι Φοκς ήταν πριν από δύο εβδομάδες. Άναψαν μια φωτιά στα χωράφια έξω από το Σεντ Μέρι Μιντ. Ο δόκτωρ Χέιντοκ πρόσφερε μερικά πυροτεχνήματα και η Γκριζέλντα Κλέμεντ, η σύζυγος του εφημέριου, έφτιαξε ένα είδος αρωματικού κρασιού... πώς το έλεγαν; Κάτι ξένο. Ναι, *Glühwein*, αυτό ήταν. Γευστικότατο, ίσως είχε λίγη παραπάνω κανέλα. Φυσικά δεν έμεινα για πολύ. Έκανε πολύ κρύο».

«Α», είπε η Προύντενς, «μα τα κάνουν όλα εντελώς διαφορετικά εδώ στο Μιόν Μαλτράβερς, περίπου όπως στην Κορνουάλη. Τα αποψινά ξεφαντώματα δε μνημονεύουν τον θάνατο μιας ομάδας καθολικών ανταρτών αλλά τη θυσία δεκαεπτά προτεσταντών μαρτύρων στην πυρά. Γι' αυτό καίνε τους καρδινάλιους, τις χάρτινες φιγούρες εννοώ. Θα έλεγα ότι είναι κάτι σαν εκδίκηση, αν και με αρκετούς αιώνες καθυστέρηση».

«Εκδίκηση», είπε η μισ Μαρπλ, μονολογώντας σχεδόν. «Εκδίκηση και ξεκαθάρισμα λογαριασμών. Να κάτι άλλο που βρίσκει κανείς σε αφθονία στα μικρά, αποκομμένα από τον κόσμο μέρη».

«Λοιπόν, παρότι η ντόπια διαμάχη ξεκίνησε πριν από πολλούς αιώνες, κυρίως οι νέοι της κωμόπολης συμμετέχουν στις γιορτές. Και θα μου επιτρέψεις να σου πω κάτι», είπε η Προύντενς, ρίχνοντας μια αποδοκιμαστική ματιά στους μασκοφόρους, «η θρησκεία

έχει ελάχιστη σχέση με όλο αυτό. Στην πραγματικότητα, είναι ευτυχής συγκυρία το ότι πάμε στην πρόβα της χορωδίας απόψε. Θα δημιουργήσουμε έναν προμαχώνα χριστιανικής ηθικής εν μέσω αυτών των παγανιστικών τεκταινομένων».

Κατηφόρισαν τον κεντρικό δρόμο, μακριά από τα πλήθη και τον θόρυβο, μέχρι που βρέθηκαν μακριά από το κέντρο.

«Από δω», είπε η Προύντενς. «Θα κόψουμε δρόμο από το δάσος και θα μας βγάλει από την πιο σύντομη διαδρομή μέχρι το πίσω μέρος του σπιτιού». Έβγαλε έναν μικρό φακό και τον άναψε.

Τώρα ο δρόμος είχε στενέψει και ήταν λίγο παραπάνω από μονοπάτι μέσα σ' ένα σκοτεινό σύδεντρο. Το φως από τις λάμπες του δρόμου πίσω τους είχε σχεδόν χαθεί, αλλά η πανσέληνος διαπερνούσε τα μπλεγμένα κλαδιά κι έριχνε λωρίδες φωτός και η δέσμη από τον φακό της Προύντενς αναπηδούσε μπροστά τους. Ήταν μόνο πέντε η ώρα περίπου, αλλά υπήρχε η αίσθηση ότι ήταν πολύ πιο αργά. Ήταν δύσκολο να πιστέψει κανείς ότι μόλις εκατό μέτρα μακριά υπήρχαν δρόμοι με συνωστισμό και καταστήματα, θόρυβο και φώτα. Κάθε βήμα ακουγόταν καθαρά, κάθε κλαδάκι που έσπαγε. Από τα χαμόκλαδα γύρω τους έφταναν τα απόκρυφα θροϊσμάτα νυκτόβιων ζώων.

«Είναι μακριά ακόμα;» ρώτησε η μισ Μαρπλ, περνώντας προσεκτικά πάνω από μια ρίζα δέντρου που είχε ξεπεταχτεί στο κέντρο του μονοπατιού.

«Κοντεύουμε. Θα μπορούμε από την πίσω είσοδο, είναι πιο γρήγορα έτσι. Υπάρχει ένα μακρύ ιδιωτικό δρομάκι, αλλά εκεί φτάνεις από την άλλη άκρη του κεντρικού δρόμου. Σε λίγο θα δεις τα φώτα του σπιτιού. Η μαντάμ Μποτάμπ τα κρατά αναμμένα όλη τη νύχτα, κάτι που έχει προκαλέσει τις αντιδράσεις της τοπικής ομάδας παρατήρησης πτηνών· είναι πεπεισμένοι ότι έχει διώξει όλες τις κουκουβάγιες. Αυτή η γυναίκα είναι σαν τη γάτα που τaráζει τα περιστέρια*».

* Η αγγλική παροιμία είναι «to set the cat among the pigeons» και σημαίνει ότι λες κάτι που τaráζει ή εξοργίζει τους άλλους. (Σ.τ.Μ.)

«Η τις κουκουβάγιες», είπε η μισ Μαρπλ.

«Όχι, Τζέιν», είπε η Προύντενς, «δεν πάει έτσι η παροιμία...» αλλά σταμάτησε απότομα όταν μια τρομερή, απόκοσμη στριγκλιά ζώου έσκισε τον αέρα. Για αρκετή ώρα αφού σταμάτησε, η στριγκλιά έμοιαζε να αντηχεί στα δέντρα.

«Τι παράξενο», είπε η Προύντενς. «Πρέπει να έχουν μείνει μερικές κουκουβάγιες εδώ γύρω τελικά. Τι έλεγα; Α, ναι. Η Σίλια Μποτάμπ έχει κάνει εκθρούς της τα περισσότερα μέλη της χορωδίας μας. Σου είπα για τους Πάλφρι προηγουμένως, έτσι δεν είναι; Μετά, ο συνταγματάρχης Γούντατζ, που είναι βαρύτονος, μισεί όλους τους Γάλλους: είχε έναν γιο που έχασε τα δύο πόδια του προσπαθώντας να σώσει μια ομάδα Γάλλων λιποτακτών στον πόλεμο, καταλαβαίνεις. Και έχει ταραξει την κυρία Προύφροκ, την προηγούμενη διευθύντρια της χορωδίας τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, για προφανείς λόγους. Πιστεύουμε ότι ο αιδεσιμότατος Πίμποντι έχει πέσει θύμα της γοητείας της, γιατί έδωσε την καημένη την κυρία Προύφροκ από τη θέση της χωρίς καμία προειδοποίηση».

«Τότε θα έλεγα ότι η δυσaréσκειά της έχει σχέση με τον αιδεσιμότατο και όχι με την αντικαταστάτριά της».

«Ίσως. Αλλά για να χειροτερέψει κι άλλο την κατάσταση, η ματάν Μποτάμπ επιμένει ότι η κυρία Προύφροκ δεν πρέπει να τραγουδάει σοπράνο, επειδή δεν είναι πλέον σε θέση να πιάσει τις ψηλές νότες. Και έχουμε και τον Γκόρντον Κίπλιγκ, ιδιοκτήτη των κυνηγόσκυλων που χρησιμοποιούνται για το τοπικό κυνήγι, επίσης βαρύτονος, ο οποίος είναι σίγουρος ότι η Γαλλίδα σκότωσε τρία από τα σκυλιά του: δύο μέρες αφού του παραπονέθηκε για το γάβγισμά τους (ο Κίπλιγκ μένει πολύ κοντά, λίγο πέρα από τα δέντρα), τα σκυλιά δηλητηριάστηκαν με ποντικοφάρμακο και πέθαναν. Κι έπειτα...»

Ξαφνικά η Προύντενς έβγαλε μια τελείως ασυνήθιστη κραυγή. Συνέβη πολύ γρήγορα. Δεν είδαν τη σιλουέτα παρά μόνο όταν έπεσε σχεδόν πάνω τους, σαν να είχε ξεπηδήσει από το σκοτάδι. Φορούσε μάσκα και ερχόταν με ταχύτητα προς το μέρος τους από την αντίθετη κατεύθυνση. Η Προύντενς στεκόταν ακριβώς στη μέ-

ση του μονοπατιού. Ο άγνωστος σταμάτησε προς στιγμήν, διστάζοντας, σαν να προσπαθούσε να αποφασίσει αν θα την απέφευγε. Μετά η μισ Μαριπλ είδε ένα χέρι να τινάζεται. Ένα δευτερόλεπτο αργότερα, η Προύντενς είχε πέσει στο χώμα, ο φακός ξέφυγε από το χέρι της και το φως έσβησε μ' ένα μικρό «ποπ». Σε ελάχιστα δευτερόλεπτα, η σιλουέτα είχε εξαφανιστεί. Ήταν πάλι μόνες.

«Προύντενς!» Η μισ Μαριπλ πήγε προς τη φίλη της και, με κάποια δυσκολία, τη βοήθησε να σηκωθεί. «Είσαι καλά; Έχεις χτυπήσει;»

«Δεν... δεν ξέρω», είπε η Προύντενς, με τρεμάμενη φωνή. «Δηλαδή, ναι, νομίζω πως... είμαι μια χαρά. Μια στιγμή μόνο... να ξαναβρώ την ανάσα μου. Με έσπρωξε, Τζέιν! Τον είδες;»

«Ναι, ναι. Το είδα, φοβερό πράγμα! Μήπως να πάμε στην αστυνομία; Πρόσεξα ότι περάσαμε από το αστυνομικό τμήμα στον κεντρικό δρόμο...»

«Όχι», είπε η Προύντενς θαρραλέα. «Δε θέλω να το κάνω θέμα. Δεν έσπασα τίποτα. Και θα έχει ήδη χαθεί μέσα στο πλήθος. Ποτέ δε θα τον πιάσουν. Απλώς πιάσε με αγκαζέ. Δεν είμαστε πολύ μακριά τώρα». Φαινόταν εντυπωσιακά ατάραχη από την όλη ιστορία, αλλά βέβαια η Προύντενς ήταν ανέκαθεν φτιαγμένη από σκληρά υλικά.

Η μισ Μαριπλ έσκυψε για να σηκώσει τον φακό. Καθώς το έκανε, βρήκε κάτι δίπλα του πεσμένο στο μονοπάτι: στο σκοτάδι έμοιαζε με μικρό, χλωμό βότσαλο. Το μάζεψε και το έβαλε στην τσέπη της.

Σύντομα έφτασαν στο πίσω μέρος του σπιτιού. Αποσπάσματα από μουσική έφταναν στ' αυτιά τους: η διάσημη άρια «Un Bel Di» από τη *Madama Butterfly*, αν η μισ Μαριπλ δεν έκανε λάθος. Όλες οι λάμπες, ακόμα και οι εξωτερικές, ήταν αναμμένες και φεγγοβολούσαν μέσα στο σκοτάδι. Μια μπαλκονόπορτα ήταν ανοιχτή και μια γυναίκα στεκόταν εκεί: η σιλουέτα της διαγραφόταν σκοτεινή κόντρα στη φωταψία, ακίνητη σαν άγαλμα χωρίς χαρακτηριστικά. Όταν πλησίασαν κι άλλο, η μισ Μαριπλ μπόρεσε να τη διακρίνει. Μια υπηρέτρια, μια νεαρή κοπέλα, το πρόσωπό της μια μάσκα τρόμου.

Κατάλαβε αμέσως ότι δεν ήταν στριγκλιά κουκουβάγιας αυτό που είχαν ακούσει.

«Αχ, κυρίες. Κυρίες... κάτι φρικτό έχει συμβεί».

«Τι έγινε, κοπέλα μου;» Η Προύντενς ξαφνικά είχε γίνει πρακτική. Η μισ Μαργιλ θυμήθηκε αυτά που της έλεγε προηγουμένως. *Πρέπει να είσαι αυστηρή μαζί τους. Να τους δείχνεις ποιος έχει το πάνω χέρι.* «Έλα, λοιπόν. Πες το».

Η κοπέλα έδειξε με τρεμάμενο δάχτυλο το δωμάτιο πίσω της.

«Ξέρω ότι δεν πρέπει να την ενοχλώ όταν είναι στο γραφείο. Και η μουσική έπαιζε πολύ δυνατά στο γραμμόφωνο, δεν άκουσα τίποτα. Πρέπει να μπήκαν από την μπαλκονόπορτα. Δεν... δεν μπορώ να το πιστέψω».

Ένα μεγάλο γραφείο από καρυδιά έκρυβε το μισό χαλί. Το μόνο που μπόρεσαν να ξεχωρίσουν αρχικά ήταν ένα μικρό πόδι με πράσινο σουέτ παπούτσι. Στη συνέχεια, καθώς έκαναν τον γύρο του γραφείου, φανερώθηκαν και τα υπόλοιπα. Η εσάρπα της γυναίκας, ένα εντυπωσιακό αξεσουάρ από σμαραγδί κασμίρι, είχε απλωθεί πάνω της εκεί όπου είχε πέσει. Εκ πρώτης όψεως, η εσάρπα έμοιαζε να έχει ένα μπορντό μοτίβο· με μια δεύτερη ματιά όμως, έγινε σαφές ότι το μπορντό μοτίβο στην πραγματικότητα ήταν αίμα, πολύ αίμα, που είχε ποτίσει την εσάρπα αναβλύζοντας από μια άγρια μαχαιριά πάνω από την κλείδα της γυναίκας. Κατά τα φαινόμενα, ήταν νεκρή.

Για μια στιγμή έπεσε σιωπή καθώς οι τρεις γυναίκες κοιτούσαν το πεσμένο σώμα. Η μισ Μαργιλ είδε ότι η νεκρή έσφιγγε ένα σημείωμα στο χέρι της. Στο άλλο χέρι, έναν λευκό φάκελο. Από εκεί που στεκόταν μπορούσε να διαβάσει τις λέξεις, γραμμένες με κεφαλαία:

ΣΕ ΞΕΡΩ.

ΞΕΡΩ ΤΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΙΣΑΙ.

ΠΛΗΡΩΣΕ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΧΡΩΣΤΑΣ

ΑΛΛΙΩΣ ΟΛΟΙ ΘΑ ΜΑΘΟΥΝ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ.

Η μισ Μαργλ δεν μπόρεσε να μην προσέξει το χέρι που έσφιγγε τον φάκελο. Πάντοτε πρόσεχε τα χέρια. Τα νύχια, επίσης. Είχε εμπλακεί σ' ένα περιστατικό πριν από λίγο καιρό, στο οποίο τα νύχια είχαν παίξει σημαντικό ρόλο. Είδε ότι τα νύχια της Σίλια Μποτάμπ ήταν άσχημα, παραμορφωμένα, χοντρά και κιτρινωμένα. Είχε ξαναδει κι άλλοτε τέτοια νύχια, μακάρι να θυμόταν πού. Τα μαλλιά της νεκρής ήταν αναστατωμένα, τούφες ξέφευγαν από το σινιόν της. Η μισ Μαργλ διέκρινε τις ποντικές ρίζες κάτω από τη μαύρη βαφή.

«Τηλεφώνησες στην αστυνομία, κοπέλα μου;» ρώτησε απότομα η Προύντενς.

Η υπηρέτρια στριφογύρισε τα χέρια της νευρικά. «Όχι, κυρία, δεν το σκέφτηκα. Είχα πάθει τέτοιο σοκ...»

«Πήγαινε να τους τηλεφωνήσεις αμέσως. Τους χρειαζόμαστε εδώ πάραυτα». Η Προύντενς έριξε μια ματιά στο ρολόι του γραφείου. «Πέντε και τριάντα. Οι υπόλοιποι της χορωδίας θα καταφτάσουν σύντομα».

Σαν απάντηση στη διαπίστωσή της, ένα αιφνίδιο κοφτό χτύπημα ακούστηκε στην πόρτα. Η Προύντενς έστειλε την υπηρέτρια να ανοίξει. «Θα τηλεφωνήσω εγώ στην αστυνομία».

Για λίγες στιγμές η μισ Μαργλ έμεινε μόνη της με το πτώμα. Υπολόγισε ότι είχε χρόνο για να μελετήσει γρήγορα το δωμάτιο, ανενόχλητη, πριν ενσκήψει το χάος. Έριξε άλλη μια ματιά στο σημείωμα, αλλά και στον φάκελο. Τριγύρισε κοντά στο γραφείο. Άλλη μια στοίβα φακέλων που δεν είχαν ανοιχτεί ακόμα, αρκετοί απ' αυτούς σφραγισμένοι, με την ένδειξη ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ. Ένα βιβλίο ποίησης ανοιχτό σ' ένα ποίημα με τίτλο «Η δική μου Δεσποσύνη του Σαλότ».

Πλησίασε στον τοίχο όπου κρέμονταν φωτογραφίες της Σίλια Μποτάμπ στην ακμή της, να δίνει παραστάσεις σε διάφορα θέατρα, καθραρισμένα πτυχία από τη Μουσική Σχολή του Γκίλντχολ. Στο περβάζι του τζακιού βρισκόταν μια μικρή, μάλλον φτηνή μεταλλική τεφροδόχος, και δίπλα της η μικρή φωτογραφία μιας γυναίκας

η οποία φορούσε κάτι που έμοιαζε με λευκό καπέλο, αν και ήταν δύσκολο να πει κανείς με σιγουριά, γιατί η εκτύπωση ήταν παλιά και αλλοιωμένη από τα σημάδια του χρόνου.

Ξαφνικά συνειδητοποίησε ότι δεν ήταν πλέον μόνη στο δωμάτιο. Η νεαρή υπηρέτρια είχε επιστρέψει. Είδε τώρα ότι η κοπέλα δε φαινόταν μόνο σοκαρισμένη και αναστατωμένη από την ανακάλυψή της. Έδειχνε αληθινά συντετριμμένη.

«Ποιος μπόρεσε να το κάνει αυτό;» ρώτησε με παράπονο.

«Δεν ξέρω, παιδί μου», της είπε η μισ Μαριλ. «Αλλά θα το ανακαλύψουμε».

«Ήταν καλή αφεντικίνα. Όχι σαν κάτι άλλες που με είχαν στη δούλεψή τους. Μου φερόταν ανθρώπινα. Μου είχε αγοράσει ειδικά γάντια για το καθάρισμα και απ' όλα».

«Φαίνεται πως ήταν πολύ καλή μαζί σου».

«Ήταν καλοσυνάτος άνθρωπος, κυρία. Όμως άλλα λένε γι' αυτή στο Μιόν Μαλτράβερς. Κάθε λογής απαίσια πράγματα. Η ίδια πίστευε ότι κάποιος διέδιδε ψέματα. Πράγματα που θα έκαναν τον κόσμο να στραφεί εναντίον της. Αλλά έλεγε ότι θα έπαιρνε το αίμα της πίσω στο τέλος...»

Σταμάτησε να μιλάει: κάποιος είχε εισβάλει στο δωμάτιο. Ένας άντρας αρκετά νέος, χλωμός και όμορφος. Κοκάλωσε στο θέαμα του πτώματος στο πάτωμα. Η μισ Μαριλ υπέθεσε ότι αυτός πρέπει να ήταν ο ποιητής, ο Κρίστοφερ Πάλφρι. Από κοντά του μια ψηλή γυναίκα με γωνιώδη, έντονα χαρακτηριστικά. Αυτή πρέπει να ήταν η σύζυγός του, η Άναμπελ. Το ζευγάρι ακολούθησαν ένας περιποιημένος, γκριζομάλλης κύριος με παχύ μουστάκι και στρατιωτική εμφάνιση, μια άχρωμη, μικροκαμωμένη γυναίκα με ρούχα περασμένης δεκαετίας και, τέλος, ένας ευπαρουσίαστος ροδομάγουλος μεσήλικας με κομψό τουίντ σακάκι, το οποίο του έπεφτε λίγο στενό. Όλοι τους έμοιαζαν να κρυφοκοιτάζουν, ο ένας πάνω από τους ώμους του άλλου, με ένα ενδιαφέρον αποκρουστικό και άσεμνο.

Η άχρωμη γυναίκα, πιθανότατα η προηγούμενη διευθύντρια της χορωδίας, έβγαλε μια μικρή κραυγή. Ο σκοπός της, αναμφί-

βολα, ήταν να εκφράσει τρόμο, αλλά παραδόξως θύμισε στη Μις Μαρπλ τις κραυγές ενθουσιασμού που έβγαζαν τα παιδιά όταν έβλεπαν τα πυροτεχνήματα στο Σεντ Μέρι Μιντ.

«Θεέ Μεγαλοδύναμε», αναφώνησε ο κύριος με το τουίντ σακάκι, και η Μις Μαρπλ υπέθεσε ότι ήταν ο Γκόρντον Κίπλινγκ, ο ιδιοκτήτης των κυνηγόσκυλων. «Κάποιος τη σκότωσε τη σκύλα!»

«Συγκρατήσου, φίλε μου», είπε ο μυστακοφόρος άντρας.

«Συγγνώμη, συνταγματάρχα», είπε ο Κίπλινγκ βιαστικά, εξίσου αποσβολωμένος προφανώς από το ξέσπασμά του όσο οι υπόλοιποι. «Φριχτά αποτρόπαιο θέαμα, πάντως».

Προς μεγάλη του ανακούφιση, αναμφίβολα, την προσοχή των παρευρισκομένων τράβηξε γρήγορα μια άλλη αναταραχή: ένα αιφνίδιο, σιγανό βογγητό, περισσότερο ζωώδες παρά ανθρώπινο, που υποδήλωνε πόνο. Ο Κρίστοφερ Πάλφρι είχε πέσει στα γόνατα μπροστά στο πτώμα. «Είναι νεκρή», βόγκηξε και φέρνοντας τα χέρια στο στόμα του, συμπλήρωσε πνιχτά. «Είναι νεκρή και τη σκότωσα εγώ».

Κατάπληξη και βουβαμάρα έπεσαν στο δωμάτιο. Και μετά: «Για όνομα του Θεού», είπε η Άναμπελ Πάλφρι. Πήγε κοντά του και τον έπιασε από τον ώμο τόσο σφιχτά ώστε οι αρθρώσεις του χεριού της άσπρισαν. «Σήκω, πανάθεμά σε, νλίθιε», του είπε περιφρονητικά. «Σήκω τούτη τη στιγμή. Θυμήσου την καρδιά σου. Όχι έντονες συγκινήσεις, είπε ο δόκτωρ Μπριγκς». Τον σήκωσε στα πόδια του. Μια κοκκινίλα απλωνόταν στα ζυγωματικά της: από το κρύο, πιθανώς, ή κάποια πρόσφατη σωματική προσπάθεια, ή ίσως απλώς από θυμό.

Έπειτα, γονάτισε η ίδια δίπλα στο πτώμα και έψαξε τον σφυγμό στον λαιμό και στον καρπό της νεκρής. «Έχω εκπαίδευση στις πρώτες βοήθειες», τους πέταξε σαν εξήγηση. «Οδηγούσα ασθενοφόρο το 1918».

Αυτές οι ενέργειες, σκέφτηκε η Μις Μαρπλ, ίσως να ήταν ένας τρόπος για να δικαιολογήσει αργότερα τα δικά της δακτυλικά αποτυπώματα.

«Κάλεσα την αστυνομία», είπε η Προύντενς, μπαίνοντας στο δωμάτιο αποφασιστικά. «Θα πρέπει να φτάσουν από στιγμή σε στιγμή, το τμήμα απέχει δυο λεπτά μόνο. Και βγείτε από δω, όλοι σας. Το θέαμα είναι τελείως νοσηρό».

Λίγες στιγμές αργότερα ακούστηκε ο ήχος ενός αυτοκινήτου που ανηφόριζε στο ιδιωτικό δρομάκι απ' έξω και, αμέσως μετά, δύο αστυνομικοί προστέθηκαν στη συντροφιά τους. Ο πιο ψηλός ήταν σαφώς ο ανώτερος από τους δύο. Έμοιαζε πολύ με αστυνομικό από μυθιστόρημα του Ρέιμοντ Τσάντλερ ή από αμερικανική ταινία νουάρ: τετράγωνο σαγόνι, καμπαρντίνα, καπέλο κατεβασμένο χαμηλά πάνω από τα σκοτεινά του μάτια. Η μισ Μαρπλ υποψίαστηκε ότι μπορεί να ντυνόταν έτσι για να δημιουργεί αυτή την εντύπωση. Το συνολικό αποτέλεσμα αμαυρώθηκε ελαφρώς από το γεγονός ότι, μόλις άνοιξε το στόμα του, μίλησε με τη βαριά προφορά του Σάσεξ. «Είμαι ο επιθεωρητής Άιντελ», είπε στη συγκεντρωμένη παρέα. «Και θα ήθελα να κάνω σε όλους μερικές ερωτήσεις».

Λίγη ώρα αργότερα, η μισ Μαρπλ, η τελευταία σχεδόν της παρέας που θα έδινε κατάθεση, οδηγήθηκε σ' ένα μικρό καθιστικό από τον νεότερο αστυνομικό. Της υπέδειξε μια πολυθρόνα απέναντι από τον επιθεωρητή Άιντελ.

«Τζέιν Μαρπλ», δήλωσε ο επιθεωρητής Άιντελ, μετά έκανε μια παύση, ίσως επειδή η μισ Μαρπλ κοιτούσε πέρα απ' αυτόν, έξω από το παράθυρο προς το δάσος, και είπε, με πιο δυνατή φωνή, «ΜΕ ΑΚΟΥΤΕ, ΚΥΡΙΑ ΜΟΥ;».

Η μισ Μαρπλ ξαφνιάστηκε λιγάκι, μετά κάρφωσε τα μάτια της πάνω του. «Απολύτως καθαρά, ευχαριστώ».

«Η φίλη σας μου είπε ότι είχατε μια συμπλοκή με έναν μασκοφόρο στο δάσος απόψε το βράδυ. Ερχόταν από την αντίθετη κατεύθυνση, από το σπίτι, βαδίζοντας στο μονοπάτι που καταλήγει στην πίσω είσοδο. Σωστά;»

«Όχι εντελώς», απάντησε η μισ Μαρπλ πρόσχαρα.

«Συγγνώμη;»

Η μισ Μαργιτ έγειρε το κεφάλι για του δείξει ότι τον συγχωρούσε. «Βλέπετε, δεν ήταν βράδυ. Ήταν λίγο μετά τις πέντε, αν και αυτή την εποχή του χρόνου, επειδή σκοτεινιάζει πολύ νωρίς, είναι εύκολο να το ξεχάσει κανείς, το καταλαβαίνω αυτό...»

Ο επιθεωρητής Άιντελ καθάρισε τον λαιμό του μάλλον οργισμένα. «Ζητώ συγγνώμη, κυρία μου, ήταν απλώς ένα σχήμα λόγου...»

«Αλλά δεν είναι *πολύ* σημαντικό να θέσουμε τα γεγονότα σε σωστή βάση από την αρχή; Εσείς ως αστυνομικός θα το ξέρετε αυτό, φυσικά. Οι λέξεις είναι λέξεις, αλλά μπορεί να γίνουν πολύ επικίνδυνες, πολύ παραπλανητικές. Λοιπόν: ναι, ήμουν εκεί σήμερα το απόγευμα. Και συναντήσαμε μια μασκοφορεμένη σιλουέτα. Η οποία έσπρωξε τη φίλη μου βίαια στο έδαφος, κάτι πολύ σοκαριστικό. Σχεδόν άσκοπα, θα μπορούσε να πει κανείς».

«Τι εννοείτε;»

«Δεν είμαι απολύτως σίγουρη. Απλώς μου φάνηκε ιδιαίτερα μοχθηρή πράξη. Να σπρώξει μια ηλικιωμένη γυναίκα στο έδαφος κατ' αυτόν τον τρόπο, ενώ θα μπορούσε απλώς να την παρακάμψει. Σαν να προσπαθούσε να δώσει έμφαση σε κάτι. Τι ήταν αυτό, φυσικά, δεν ξέρω».

«Κοιτάξτε, κυρία μου», είπε ο επιθεωρητής Άιντελ –κάπως συγκαταβατικά, σκέφτηκε η μισ Μαργιτ– «*εδώ* μιλάμε για το είδος του ανθρώπου που κατά πάσα πιθανότητα είχε μόλις δολοφονήσει μια γυναίκα. Συνεπώς, ίσως αυτό δεν αποτελεί μεγάλη έκπληξη. Δυστυχώς, όποιος κι αν ήταν, θα έχει χαθεί εδώ και ώρα μέσα στο πλήθος που παρελαύνει στο κέντρο. Θα πρέπει να...»

«Δεν είμαι τόσο σίγουρη», τον διέκοψε η μισ Μαργιτ. «Αυτό θα ήθελε εκείνος να σκεφτείτε, φυσικά. Αλλά αν υποθέσουμε ότι η μασκοφόρος σιλουέτα ήταν ο δολοφόνος μας, και συμφωνώ μαζί σας ότι μπορούμε να διακινδυνεύσουμε μια τέτοια εικασία, τότε, από ό,τι λέει η Προύντενς, πολλοί από τους ανθρώπους που είχαν αληθινή αντιδικία με το θύμα βρίσκονται εδώ, σ' αυτό ακριβώς το σπίτι. Δεν το βλέπετε; Θα ήταν αρκετά έξυπνη ιδέα να ντυθεί σαν ένας από τους γλεντοκόπους. Και μετά θα ήταν υπόθεση λίγων λεπτών

να βγάλει τη μεταμφίεση, να την κρύψει στο δάσος και να επιστρέψει εδώ με τα συνηθισμένα του ρούχα, έτοιμος για την πρόβα της χορωδίας, σαν να μην είχε συμβεί τίποτε απ' όλα αυτά. Κατά την ταπεινή μου γνώμη, συνεπώς, αν θέλετε να την ακούσετε, επιθεωρητά» —ο επιθεωρητής Άιντελ φάνηκε να καταλαβαίνει ότι δεν είχε πολλές επιλογές ως προς αυτό—, «θα πρέπει να ψάξετε στο δάσος κοντά στο σημείο όπου η Προύντενς κι εγώ συναντήσαμε τον μασκοφόρο που μας επιτέθηκε, να ψάξετε για τυχόν ίχνη του: για ενδύματα, παραδείγματος χάριν».

Ο επιθεωρητής Άιντελ γύρισε στον υφιστάμενό του που καθόταν άβολα στην άκρη μιας σεζλόγκκ, κρατώντας το σημειωματάριό του. Συνεννοήθηκαν μεταξύ τους χωρίς λόγια. Ο υφιστάμενος έγνεψε καταφατικά. «Θα τηλεφωνήσω στο αστυνομικό τμήμα του Χόνινγκτον, για να δω αν μπορούν να μας διαθέσουν μερικούς άντρες».

Ο Άιντελ επέστρεψε στη μισ Μαργλ. «Βρέθηκε ένα σημείωμα στο χέρι της νεκρής γυναίκας».

«Το ξέρω. Το είδα. Ένα αρκετά απειλητικό μήνυμα».

«Δεν είστε απ' αυτά τα μέρη, καλά δε λέω, μισ Μαργλ;»

«Όχι, μένω στο Σεντ Μέρι Μιντ. Το έχετε ακουστά; Δεν είναι πολύ γνωστό μέρος. Ένα μικρό χωριό, αρκετά συμπαθητικό...»

«Συνεπώς», τη διέκοψε ο Άιντελ, «υποθέτω ότι θα σας είναι δύσκολο να μαντέψετε ποιος μπορεί να το είχε στείλει στο θύμα».

«Α, μα φυσικά γνωρίζω την απάντηση σε αυτό. Κανείς!»

«Συγγνώμη;»

Η μισ Μαργλ έγειρε πάλι το κεφάλι της. «Ο φάκελος μας τα λέει όλα, φυσικά».

«Ο φάκελος ήταν λευκός, μισ Μαργλ».

«Ακριβώς! Δεν ήταν απλώς άγραφος, ήταν άθικτος. *Αχρησιμοποίητος*. Κι αυτό πιστεύω ότι μας λέει πως *κανείς* δεν τον είχε στείλει. Δεν είχε φτάσει ακόμα στον παραλήπτη για τον οποίο προοριζόταν. Το θύμα ήταν η συντάκτρια του σημειώματος. Εκβίαζε κάποιον. Και όταν δολοφονήθηκε, προφανώς ετοιμαζόταν να το στείλει».

Ακολούθησε μια αρκετά μακριά σιωπή. Η μισ Μαργλ άκουγε τον Άιντελ να αναπνέει κάπως βαριά από το στόμα. Τελικά, εκείνος μίλησε ξανά.

«Κάτι ακόμα. Ακούσαμε από αρκετούς ότι ο Κρίστοφερ Πάλφρι είπε...»

Κοίταξε τον υφιστάμενό του, ο οποίος καθάρισε τον λαιμό του και διάβασε από το σημειωματάριό του: «“Είναι νεκρή και τη σκότωσα εγώ”».

Ο Άιντελ στράφηκε στη μισ Μαργλ. «Είναι...»

«Ακριβές; Όντως. Τα είπε αυτά τα λόγια, πράγματι».

«Σας ευχαριστώ, μισ Μαργλ».

«Αλλά δε νομίζω ότι ήταν ομολογία. Αυτοί οι καλλιτεχνικοί τύποι –και ο ανιψιός μου ο Ρέιμοντ είναι τέτοιος τύπος, ξέρετε–, αυτοί, λοιπόν, έχουν την τάση να τα ανάγουν όλα στον εαυτό τους και στο έργο τους».

Ο Άιντελ συνοφρυώθηκε. «Και πώς ακριβώς τα συμπεράνατε όλα αυτά;»

«Ο Πάλφρι αφιέρωσε πρόσφατα μια ποιητική συλλογή στη Σίλια Μποτάμπ. Ένα από τα ποιήματα είχε τον τίτλο “Η δική μου Δεσποσύνη του Σαλότ”. Ένα κλείσιμο του ματιού στον Τένισον*, φαντάζομαι. Μου αρέσει πάρα πολύ ο Τένισον, μου αρέσουν τα ποιήματα με ομοιοκαταληξία... ίσως αυτό δείχνει πόσο βικτοριανή είμαι». Η μισ Μαργλ συνοφρυώθηκε. «Τι έλεγα; Α, ναι! Σ’ αυτή την παλιά μπαλάντα, η Δεσποσύνη του Σαλότ πεθαίνει, όπως θα γνωρίζετε, φυσικά. Νομίζω ότι εδώ μπαίνει ο καλλιτεχνικός εγωισμός του Πάλφρι, πιστεύει αναμφίβολα ότι επειδή *φαντάστηκε* τη μαντάμ Μποτάμπ νεκρή στους στίχους του, κατά κάποιον τρόπο έστειλε τις Μοίρες να την επισκεφτούν. Η έπαρση της καλλιτεχνικής ιδιοσυγκρασίας, ξέρετε: έτσι είναι και ο ανιψιός μου, και το λέω εγώ, η αγαπημένη του θεία».

* «Η Δεσποσύνη του Σαλότ» (The Lady of Shallot), λυρική μπαλάντα του Άγγλου ποιητή του 19ου αιώνα Alfred Tennyson. (Σ.τ.Μ.)

«Η καλλιτεχνική ιδιοσυγκρασία», επανέλαβε ο Άιντελ, κάπως αδύναμα. «Οι... Μοίρες;»

«Πέραν αυτού, ο Πάλφρι δε θα μπορούσε να είναι ο μασκοφόρος που ψάχνετε».

«Δε θα μπορούσε;»

«Όχι· εξαιτίας της καρδιάς του, φυσικά!»

«Της καρδιάς του;»

«Η Άναμπελ Πάλφρι τού θύμισε ότι πάσχει από την καρδιά του όταν εκείνος αναστατώθηκε τόσο πολύ με το πτώμα. Και μίλησα με τον συνταγματάρχη Γούντατζ γι' αυτό όσο περιμέναμε να μας πάρете κατάθεση: λέει ότι ο Πάλφρι απαλλάχτηκε από τη στρατιωτική θητεία εξαιτίας της πάθησής του. Συνεπώς, θα μου προκαλούσε μεγάλη έκπληξη αν είχε καταφέρει να διασχίσει το δάσος τρέχοντας».

Ακολούθησε άλλη μία μακρά σιωπή.

«Σας ευχαριστώ, μισ Μαρπλ», είπε ο Άιντελ, τελικά. «Νομίζω ότι τώρα έχουμε όλα όσο χρειαζόμαστε. Μήπως μπορείτε να μας στείλετε τον...» Στράφηκε στον υφιστάμενό του.

«Τον Γκόρντον Κίπλινγκ», διευκρίνισε ο άλλος.

Η μισ Μαρπλ βρήκε τους υπόλοιπους στην τραπεζαρία. Όπως το καθιστικό, και στην πραγματικότητα όλα τα μέρη του σπιτιού που είχε δει η μισ Μαρπλ, έτσι και η τραπεζαρία είχε μια αίσθηση προσωρινότητας, έμοιαζε αχρησιμοποίητη. Σε αντίθεση με τα πολυτελή έπιπλα του Φεαργουέδερ Χάουζ, για παράδειγμα, δεν υπήρχαν αρκετά έπιπλα για τις ανάγκες του χώρου, ελάχιστες φωτογραφίες στους τοίχους και κανένα χαλί στο ξύλινο δάπεδο. Γύρω από το τραπέζι κάθονταν η Προύντενς, οι Πάλφρι, η κυρία Προύφροκ, ο συνταγματάρχης Γούντατζ, ο Γκόρντον Κίπλινγκ και η υπηρέτρια.

Ο Κρίστοφερ Πάλφρι φαινόταν το ίδιο ταραγμένος όπως όταν είχε έρθει αντιμέτωπος με τη σκηνή στο γραφείο. Καθόταν κατάκλωμος και έτρεμε ελαφρά, γέρνοντας στη μία πλευρά. Η σύζυγός του, στητή σαν να είχε καταπιεί μπαστούνι, φαινόταν να τον στηρί-

ζει, και ήταν το μόνο πράγμα που τον εμπόδιζε να γλιστρήσει από το κάθισμά του στο πάτωμα.

Η μισ Μαρπλ κάθισε δίπλα στην Προύντενς και, καθώς κανείς δε φαινόταν διατεθειμένος να μιλήσει, έβγαλε το πλεκτό της.

«Δεν τη συμπαθούσα αυτή τη γυναίκα», είπε ξαφνικά ο συνταγματάρχης, σπάζοντας τη σιωπή. «Θα είμαι ο πρώτος που θα το παραδεχτώ. Ανοίγω τα χαρτιά μου. Και για να σας προλάβω, όχι επειδή ήταν Γαλλίδα. Στην πραγματικότητα, δε νομίζω ότι ήταν περισσότερο Γαλλίδα από μένα. Κάτι δε μου κολλούσε στην προφορά της. Ο τρόπος που πρόφερε τα φωνήεντα. Όχι, δεν τη συμπαθούσα γιατί είχε κάτι... διεφθαρμένο πάνω της, κάτι ψεύτικο».

Η μισ Μαρπλ πρόσεξε ένα μικρό νεύμα που έκανε η κυρία Προύφροκ, η προηγούμενη διευθύντρια της χορωδίας, σαν απάντηση. Θυμήθηκε τις λέξεις στο σημείωμα. *Ξέρω τι πραγματικά είσαι*. Αλλά αν η προαίθησή της ήταν σωστή, και ήταν σίγουρη πως ήταν, τότε η Σίλια Μποτάμπ εγκαλούσε κάποιον άλλον για εξαπάτηση. Ο συνταγματάρχης Γούντατζ συνέχισε: «Μου αρέσουν οι άνθρωποι που παρουσιάζουν τον εαυτό τους με ειλικρίνεια. Δεν εμπιστεύομαι αυτή τη γυναίκα. Αλλά δε θα ευχόμουν να πεθάνει. Ελπίζω να βρουν το κάθαρμα που το έκανε αυτό».

«Σκότωσε τρία κυνηγόσκυλά μου», είπε ο Γκόρντον Κίπλινγκ. «Είμαι σίγουρος γι' αυτό. Άρα, ίσως κάποιος θα πουν ότι πρόκειται για θεία δίκη...»

Σταμάτησε όταν η πόρτα της τραπεζαρίας άνοιξε.

Στο άνοιγμα στεκόταν ο νεότερος αστυνομικός.

«Θα θέλαμε να ερευνήσουμε τα προσωπικά σας αντικείμενα», είπε λίγο νευρικά, σαν να διατύπωνε μια ερώτηση παρά μια δήλωση. «Εάν συναινείτε σ' αυτό. Δεν είστε υποχρεωμένοι να συμφωνήσετε, αλλά... εεε... η άρνησή σας θα ληφθεί υπόψη».

Η μισ Μαρπλ έγειρε προς την Προύντενς. «Αυτό σημαίνει ότι βρήκαν τη μεταμφίεση μάλλον. Στο δάσος. Αλλά όχι το όπλο του εγκλήματος».

«Τι εννοείς, Τζέιν;»

«Ω, νομίζω ότι ο δολοφόνος μας, αυτός που σου επιτέθηκε, είναι κάπου εδώ. Πιστεύω ότι και ο Άιντελ έχει την ίδια γνώμη».

Τους κάλεσαν πάλι τον καθένα χωριστά στο καθιστικό. Η μισ Μαργλ έδωσε την τσάντα της στους αστυνομικούς και περίμενε όσο έψαχναν το περιεχόμενό της. Ήξερε ότι ελάχιστα πράγματα υπήρχαν εκεί μέσα πέρα από το πλεκτό της, το πορτοφόλι της και ένα μπουκαλάκι με αμμωνία. Σαν γνήσια βικτοριανή, έπαιρνε παντού μαζί της αμμωνία, καθώς ποτέ δεν ξέρει κανείς πότε μπορεί να φανεί χρήσιμη. Παρότι δεν είχε αντίρρηση για την έρευνα, ένιωθε ότι ήταν κάπως ταπεινωτική, σαν παραβίαση του ιδιωτικού της χώρου, έτσι όπως αυτοί οι άντρες έχωναν τις χερούκλες τους στα προσωπικά της αντικείμενα. Στη συνέχεια, περίμενε απ' έξω όσο η Προύντενς υποβαλλόταν στην ίδια μεταχείριση. Τελικά, τους επέτρεψαν να φύγουν. Αλλά καθώς έφευγαν από την μπροστινή είσοδο, άκουσαν έναν ήχο, κάτι ανάμεσα σε στριγκλιά και ουρλιαχτό. «Κάτω τα χέρια σας από πάνω μου! Πώς τολμάτε! Αφήστε με, ηλίθιοι! Αυτό είναι εξωφρενικό!»

«Αυτή είναι η Άναμπελ Πάλφρι», είπε η Προύντενς, σταματώντας στην είσοδο.

Η μισ Μαργλ έσκυψε το κεφάλι της. «Πράγματι. Υποθέτω ότι βρήκαν το μαχαίρι στην τσάντα της και τώρα τη συλλαμβάνουν».

Η Προύντενς γύρισε προς το μέρος της. «Τζέιν! Μήπως αυτό εννοούσε ο Πάλφρι όταν είπε ότι εκείνος την είχε σκοτώσει; Μήπως συνειδητοποίησε ότι η γυναίκα του είχε μάθει τη σχέση τους και είχε δολοφονήσει την ερωμένη του;»

Η μισ Μαργλ ετοιμαζόταν να απαντήσει όταν έπεσαν πάνω τους τα φώτα δύο προβολέων που έρχονταν προς το μέρος τους με ταχύτητα. Το αυτοκίνητο επιβράδυνε και σταμάτησε. Η κόρη της Προύντενς, η Άλις, τις κοιτούσε από το παράθυρο, τόσο όμορφη όσο τη θυμόταν η μισ Μαργλ, και η προσωποποίηση της συζύγου ενός εισοδηματία αγρότη, με μεταξωτό φουλάρι, μαργαριτάρια και κομψό σπορ τουίντ σακάκι. Η Προύντενς και η μισ Μαργλ πήγαν να την υποδεχτούν.

«Έχασα την πρόβα;» ρώτησε. «Συγγνώμη που άργησα, η περσική γάτα μας χτύπησε το πόδι της...» Ένα αξιολύπητο νιαούρισμα ακούστηκε από ένα ψάθινο καλάθι που βρισκόταν στο κάθισμα του συνοδηγού. Το βλέμμα της έπεσε στα σταθμευμένα περιπολικά, που ήταν αρκετά πια, και γούρλωσε τα μάτια της. «Τι στην ευχή συμβαίνει;»

«Η μαντάμ Μποτάμπ βρέθηκε νεκρή», της είπε η Προύντενς.

«Νεκρή;»

«Ένα τρομερό συμβάν», είπε η Προύντενς, με κάθε επισημότητα.

«Και η αστυνομία...» ρώτησε η Άλις, «έχουν καμιά ιδέα ποιος το έκανε;»

«Πιστεύουμε ότι μόλις συνέλαβαν την Άναμπελ Πάλφρι. Η Τζέιν είναι πεπεισμένη ότι βρήκαν το μαχαίρι στην τσάντα της».

Εκείνη τη στιγμή είδαν την περί ης ο λόγος να οδηγείται έξω από το σπίτι, με χειροπέδες στους καρπούς και δύο αστυνομικούς να την πλαισιώνουν. Περιπατούσε σιπτή με εντυπωσιακή αξιοπρέπεια, ακόμα και όταν ένας από τους αστυνομικούς έβαλε το χέρι του στο κεφάλι της για να την κατευθύνει στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου. Οι τρεις γυναίκες παρακολουθούσαν σιωπηλά. «Η Άναμπελ Πάλφρι», είπε η Άλις, αφού έφυγε το περιπολικό. «Ποιος να το φανταζόταν! Αλλά κατά κάποιον τρόπο *μπορείς* να το φανταστείς, έτσι δεν είναι; Έχει κάτι τόσο... αδιάστακτο και ραδιούργο αυτή η γυναίκα. Κάτι αρρενωπό». Μετά στράφηκε στις δύο ηλικιωμένες κυρίες. «Μπειτέ στο αυτοκίνητο. Θα σας πάω ως το Φεαργουέδερ».

«Όχι, ευχαριστώ», είπε η μισ Μαργλ. «Θα προτιμούσα να γυρίσω με τα πόδια. Για να καθαρίσει το μυαλό μου».

«Μα κάνει πολύ κρύο! Εκτός αυτού, μπορεί να κυκλοφορεί ελεύθερος ο δολοφόνος!» Η Άλις κοίταξε τη μητέρα της ερωτηματικά, μετά πάλι τη μισ Μαργλ.

«Αφού η Τζέιν θέλει να περπατήσει, θα πάω μαζί της», είπε η Προύντενς.

«Θα είμαι μια χαρά μόνη μου», της είπε η μισ Μαρπλ.

Η Προύντενς κούνησε το κεφάλι της. «Αποκλείεται, θα επιμείνω».

Η Άλις έφυγε με το αυτοκίνητο και οι δύο γυναίκες πήραν πεζή τον μακρύ δρόμο της επιστροφής από το ιδιωτικό δρομάκι. Λαμβάνοντας υπόψη ότι είχαν συναντήσει έναν δολοφόνο στην άλλη διαδρομή, δε σκόπευαν να διακινδυνεύσουν να κόψουν δρόμο μέσα από το σκοτεινό δάσος αυτή τη φορά. Η μισ Μαρπλ σταμάτησε δυο φορές για να επιθεωρήσει το δάσος εκατέρωθεν του δρόμου, ενώ η Προύντενς στεκόταν και περίμενε, κάπως ανυπόμονη. Όταν έφτασαν στο Φεαργουέδερ Χάουζ, έφαγαν κάτι ελαφρύ και πήγαν για ύπνο νωρίς. Αλλά η μισ Μαρπλ δεν κοιμήθηκε. Πέρασε τις επόμενες ώρες σκεπτόμενη, μέχρι που το αδύναμο φως της αυγής φάνηκε μέσα από τις κουρτίνες. Έπειτα, ζήτησε να της στείλουν στο δωμάτιό της μια τσαγιέρα με τονωτικό τσάι.

«Μπορείς να πας αυτό το σημείωμα στον επιθεωρητή Άιντελ στο αστυνομικό τμήμα;» Ζήτησε από την κοπέλα, την ίδια που είχε φροντίσει τη φωτιά την προηγούμενη μέρα. «Να του πεις ότι είναι επείγον».

«Είναι πραγματικά σοκαριστικό», είπε η Προύντενς στο πρωινό, βουτυρώνοντας μια φέτα τoστ και απλώνοντας μετά λίγη μαρμελάδα από πάνω. «Ποτέ δεν είχαμε τις ίδιες απόψεις με την Άναμπελ Πάλφρι, οφείλω να παραδεχτώ. Αλλά δε θα την είχα για δολοφόνο. Είχες δίκιο, Τζέιν! Το κακό όντως συμβαίνει στα μικρά μέρη τελικά». Ήπιε μια γερή γουλιά τσάι.

«Συμβαίνει, πράγματι». Η μισ Μαρπλ βουτύρωσε προσεκτικά τη δική της φέτα τoστ. «Έντούτοις, δεν πιστεύω ότι η Άναμπελ Πάλφρι έχει καμία σχέση με τον θάνατο της γυναίκας».

Η Προύντενς άφησε το φλιτζάνι του τσαγιού. «Δεν το πιστεύεις;»

Η μισ Μαρπλ συνοφρυώθηκε. «Πρώτον, βλέπεις, αυτό που δεν καταλαβαίνω είναι γιατί θα έμπαινε στον κόπο να μεταμφιεστεί και

να κρύψει τα ρούχα στο δάσος, και τα λοιπά, και να αφήσει απλώς το όπλο του εγκλήματος στην τσάντα της. Υποθέτω ότι θα ήταν *δυνατόν* να κρύψει μια τσάντα κάτω από την κάπα. Αλλά γιατί να μην ξεφορτωθεί και το μαχαίρι; Όλα αυτά μοιάζουν μάλλον ανόητα και δεν ταιριάζουν καθόλου στη γυναίκα που γνώρισα χθες το βράδυ. Φαίνεται γενικά πολύ έξυπνη για κάτι τέτοιο».

«Άρα, τι λες;»

«Νομίζω ότι προτρέχω. Είναι σημαντικό να ξεκινήσει κανείς από το ίδιο το θύμα. Βλέπεις, μόλις είδα τα νύχια της, κατάλαβα ότι κάτι δεν πήγαινε καλά».

Το στόμα της Προύντενς στράβωσε από αηδία. «*Τα νύχια;*»

«Ήξερα ότι είχα ξαναδεί τέτοια νύχια. Αυτά τα άσχημα, χοντρά νύχια, τις κοκκινισμένες παρανυχίδες. Τότε θυμήθηκα ότι μια υπηρέτριά μου έπασχε κάποτε από κάτι παρόμοιο. Την έστειλα στον δόκτορα Χέιντοκ για θεραπεία. Παρωνυχία: κοινή πάθηση στις οικιακές βοηθούς που περνούν πολύ χρόνο με τα δάχτυλά τους σε ζεστό σαπουνόνερο. Αν μείνει χωρίς θεραπευτική αγωγή, η κατάσταση μπορεί να γίνει χρόνια, μπορεί να διαρκέσει χρόνια. Είναι λιγότερο κοινή στις διάσημες υψίφωνους, φαντάζομαι. Μήπως όμως η Σίλια Μποτάμπ είχε μια άλλη ζωή, πριν γίνει τραγουδίστρια; Μήπως σε κάποιο στάδιο της ζωής της μάλιστα είχε εργαστεί ως οικιακή βοηθός; Και, ίσως, κάποιος καλόκαρδος ευεργέτης είχε πληρώσει τα δίδακτρά της. Υπάρχει επίσης το γεγονός ότι η Σίλια Μποτάμπ πήγε στη Σχολή Μουσικής και Υποκριτικής του Γκίλντχολ, στο Λονδίνο. Αυτό από μόνο του μου φαινόταν παράξενο· γιατί μια Γαλλίδα δε διδάχτηκε την τέχνη της στη χώρα της; Οι Γάλλοι είναι τόσο στομπα, τόσο ιδιόρρυθμοι σε τέτοια θέματα».

Η Προύντενς σήκωσε το φλιτζάνι της και ήπια άλλη μια γουλιότσα.

«Να συνεχίσω;» ρώτησε η μισ Μαργλ.

Η Προύντενς ένευσε καταφατικά.

«Επομένως, υποθέτω ότι η γαλλική περσόνα ήταν μέρος της μεταμφίεσης. Ο συνταγματάρχης έκανε το σχόλιο για την περίερ-

γη προφορά της: αν και είναι πολύ πιο εύκολο να συγκαλύψει κανείς την ταπεινή, εργατική καταγωγή του με μια γαλλική προφορά παρά να προσποιηθεί μια καταγωγή από ανώτερη αγγλική τάξη.

»Νομίζω ότι η Σίλια Μποτάμπ, αν ήταν πράγματι αυτό το πραγματικό της όνομα, πράγμα που δεν πίστεψα ούτε για μια στιγμή, ήταν οικιακή βοηθός που διδάχτηκε την τέχνη της χάρη στη γενναιοδωρία ενός εύπορου προστάτη. Δεν ανέφερες χθες ότι ο σύζυγός σου, ο Τζορτζ, πλήρωσε για μια παρόμοια περίπτωση, παρότι ήταν μάλλον φειδωλός στις άλλες συναλλαγές του; Η κόρη τής πρώην οικονόμου, είπες. Και από το Μιόν Μαλτράβερς, φυσικά, με το γρήγορο τρένο για το Λονδίνο, θα ήταν εύκολο για μια κοπέλα να ταξιδεύει ως εκεί στον ελεύθερο χρόνο της».

Η Προύντενς ακούμπησε το φλιτζάνι στο πιατάκι του που κροτάλισε λίγο. «Τι ακριβώς υπονοείς, Τζέιν;»

«Αυτό που λέω είναι ότι πιστεύω πως η Σίλια Μποτάμπ ήταν μια μορφή από το παρελθόν. Από *το δικό σου* παρελθόν μάλιστα, Προύντενς. Κάποια που ήλπιζες ότι είχε εξαφανιστεί, ειδικά μετά τον θάνατο της μητέρας της. Νομίζω ότι επέστρεψε εδώ όταν το πρόβλημα στις φωνητικές χορδές της έδωσε πρόωρο τέλος στην καριέρα της, με την ελπίδα να κερδίσει τα προς το ζην εκβιάζοντας εσένα. Εκείνο το σημείωμα στο χέρι της; Είδα ένα παρόμοιο στη φωτιά χθες το βράδυ. Και σε έπιασε μεγάλη ανυπομονησία, ξαφνικά, να φουντώσεις τη φωτιά, για να κρύψεις στις φλόγες αυτό που ήλπιζες ότι δεν είχα εντοπίσει».

«Αυτό είναι παράλογο», είπε η Προύντενς, με τον πιο οξύ και αυταρχικό τόνο της. «Τι λόγο μπορεί να έχει κάποιος για να με εκβιάζει;»

«Α», είπε η μισ Μαρπλ, «το γεγονός ότι δολοφόνησες τον δεύτερο σύζυγό σου και πρώην εργοδότη της, υποθέτω».

Η Προύντενς άνοιξε το στόμα της εξοργισμένη, αλλά απτόητη η μισ Μαρπλ συνέχισε.

«Αυτή τη φωτογραφία των τριών σας μου θύμισε πόσο αδύναμος φαινόταν ο Τζορτζ. Το κηλιδωμένο, σχεδόν μελανιασμένο δέρ-

μα, οι γαστρικές ενοχλήσεις που είχε. Και η μοιραία καρδιακή προσβολή, τελικά. Όλα είναι σημάδια χρόνιας δηλητηρίασης από αρσενικό».

«Μα πώς...»

«Εκείνα τα βαμμένα λουλούδια που φορούσαμε παλιά στα καπέλα μας; Θυμάμαι που ρώτησα κάποτε τον πιλοποιό στο Ματς Μπέναμ τι είχαν απογίνει τα υπέροχα πράσινα φύλλα: το πράσινο του Scheele, λεγόταν το χρώμα. Μου είπε ότι οι καημένες οι κοπέλες στα εργοστάσια οι οποίες έβαφαν τα λουλούδια αρρώσταν όλο πιο συχνά. Δηλητηριάζονταν σιγά σιγά απ' αυτό το πράγμα. Οι δερματικές αποχρωματώσεις, οι γαστρικές ενοχλήσεις, τα καρδιακά προβλήματα – τα συμπτώματα που παρουσίαζε ο Τζορτζ. Ήσουν κάποτε σύζυγος φαρμακοποιού! Ήξερες ακριβώς τι να κάνεις και πώς.

»Και μου είπες ότι ξεφορτώθηκες το προσωπικό όταν αρρώστησε ο Τζορτζ. Για να ελαφρύνεις το βάρος της συντήρησης του νοικοκυριού, έτσι είπες. Ή για να απαλλαγείς από πιθανούς μάρτυρες».

«Αυτό είναι εξωφρενικό. Και λες ότι είχα κάποια σχέση με τον θάνατο της Σίλια Μποτάμπ; Ήμουν μαζί σου όταν την ακούσαμε να ουρλιάζει, όταν δολοφονήθηκε η δύστυχη. Είδες ότι με πέταξε στο έδαφος ο δολοφόνος!»

Η μισ Μαργλ κατένευσε. «Πράγματι. Και ένα μαχαίρι δε θα ήταν στο στίλ σου, Προύντενς. Είσαι πιο πολύ του δηλητηρίου. Και τι έξυπνο να θέσεις τον εαυτό σου εκτός υποψίας! Το γεγονός ότι δέχτηκες επίθεση από τον δολοφόνο θα απέκλειε κάθε συσχετισμό που θα μπορούσε να γίνει μεταξύ σας. Αλλά ήταν επίσης ένας τρόπος, πιστεύω, για να επιτευχθεί η μεταφορά του όπλου. Ήθελες να ενοχοποιήσεις την Άναμπελ Πάλφρι. Μου είπες ότι σε εκνεύριζε στο Ένορικό Συμβούλιο – αχ, σε θυμάμαι στο σχολείο, Προύντενς, ποτέ δε σου άρεσε να διαφωνούν μαζί σου. Θα ήταν σαν να πετυχαίνεις μ' έναν σμπάρο δυο τρυγόνια, τρόπος του λέγειν. Όταν το μασκοφορεμένο άτομο σε έσπρωξε, νομίζω ότι σου έδωσε το μαχαίρι. Για να

το ξεφορτωθείς όταν θα καθόσουν δίπλα στην Άναμπελ Πάλφρι στην τραπεζαρία, περιμένοντας να δώσεις κατάθεση. Τι ήταν, Κάτι μικρό και κομψό, υποψιάζομαι πως ήταν ο χαρτοκόπτης του θύματος».

«Μα τι ανοησίες...»

Αλλά η μισ Μαριπλ ήταν τελείως ανελέητη τώρα. «Και έρχομαι στη συνεργό σου. Πώς μου το είπες εκείνο για την κόρη σου; “Ανέκαθεν ήμασταν πιο δεμένες από τις περισσότερες μητέρες και κόρες”. Η Άλις είναι ψηλή, ταιριάζει με το μασκοφορεμένο άτομο που είδαμε στο δάσος, κι εσύ φρόντισες να την περιγράψεις ως “άντρα” στην κατάθεσή σου στην αστυνομία. Θα μπορούσε επίσης να είναι αποτελεσματική δολοφόνος· η σύζυγος ενός χοιροτρόφου, είτε είναι εισοδηματίας αγρότης είτε όχι, ξέρει πώς να κόψει ένα λαρύγγι».

«Η Άλις έφτασε αφού όλα είχαν ήδη συμβεί, με το αυτοκίνητό της!»

«Έφτασε με το αυτοκίνητό της, ασφαλώς. Αλλά έλεγξα το δάσος εκατέρωθεν του δρόμου. Υπάρχουν πολλά σκοτεινά, σχετικά ευρύχωρα σημεία για να παρκάρει και να κρύψει το όχημα, αφού πρώτα θα απαλλασσόταν από τη μεταμφίεση και θα διέσχιζε το δάσος πεζή μέχρι το ιδιωτικό δρομάκι, και μετά να καθίσει με τα φώτα σβηστά, κρυμμένη απ’ όλους. Ήταν ρίσκο· οι αστυνομικοί που έψαχναν τη μεταμφίεση θα μπορούσαν να πέσουν πάνω της. Αλλά το αυτοκίνητο ήταν αρκετά μακριά και τα ρούχα της μεταμφίεσης κρυμμένα πολύ πρόχειρα, έτσι δε συνέβη κάτι τέτοιο. Και μετά θα μπορούσε να πάρει το ιδιωτικό δρομάκι και να μας πει την ιστορία για τη γάτα, γνωρίζοντας ότι κανείς δε θα έλεγχε τα λεγόμενά της».

Η μισ Μαριπλ τα είχε πει όλα πια.

Έπεσε σιωπή. Μια τόσο μακριά σιωπή ώστε έμοιαζε να αποκτά σχήμα και βάρος.

Στη συνέχεια, η Προύντενς σηκώθηκε από την καρέκλα της. Κρατούσε το μαχαίρι που είχε χρησιμοποιήσει για να αλείψει βούτυρο στο τوست της. Η μισ Μαριπλ καθόταν εντελώς ακίνητη. Ήταν μόνες στο δωμάτιο. Και η Προύντενς είχε ελάχιστο υπηρετικό προσωπικό...

Η Προύντενς τώρα έκανε τον γύρο του τραπεζιού, κρατώντας σφιχτά το μαχαίρι. Μπορεί να μην προτιμούσε τα μαχαίρια, αλλά η μις Μαρπλ άρχιζε να υποψιάζεται ότι, σε περίπτωση ανάγκης, ίσως να μην ήταν τόσο επιλεκτική. Και συνειδητοποίησε, μόλις σηκώθηκε και έκανε ένα βήμα προς τα πίσω, ενόσω η Προύντενς συνέχισε να την πλησιάζει, ότι η παλιά της συμμαθήτρια μπορεί να έκανε κάτι πολύ ανόητο.

Ακούστηκε το κουδούνι της πόρτας. Στη συνέχεια, μια αντρική φωνή με προφορά του Σάσεξ στον διάδρομο. Η Προύντενς πάγωσε. Η μις Μαρπλ άφησε την ανάσα που δεν είχε συνειδητοποιήσει ότι κρατούσε. Η νεαρή υπηρέτρια άνοιξε την πόρτα της τραπεζαρίας και οδήγησε τον άντρα μέσα.

«Καλημέρα, κυρία Φεαργουέδερ». Ο Άιντελ έβγαλε το καπέλο του, αποκαλύπτοντας μαλλιά με μπόλικη μπριγιαντίνη, σαν πρωταγωνιστής σε ταινία νουάρ. «Θα ήθελα να σας καλέσω στο αστυνομικό τμήμα για να απαντήσετε σε μερικές ερωτήσεις, αν δεν έχετε αντίρρηση. Η κόρη σας είναι ήδη στο αυτοκίνητο. Και παρακαλώ, αφήστε το κάτω αυτό». Έδειξε αδιάφορα το μαχαίρι.

Η Προύντενς όρθωσε το παράστημά της.

«Δεν έχετε αποδείξεις για τίποτε απ' όλα αυτά», είπε.

Η μις Μαρπλ πήρε τον λόγο: «Το ίδιο το θύμα είναι αποδεικτικό στοιχείο. Δεν έχω ιδέα ποιο ήταν το πραγματικό της όνομα, μολονότι είμαι σίγουρη ότι δεν ήταν Σίλια Μποτάμπ. Αλλά Μποτάμπ (Beautemps) σημαίνει “καλός καιρός” (“fair weather”) στα γαλλικά. Μια ένδειξη για την προέλευσή της, γι' αυτό εδώ το οίκημα: το Φεαργουέδερ Χάουζ (Fairweather House)».

«Άστοχες, αβάσιμες εικασίες», είπε η Προύντενς.

«Και έχω το μαργαριταρένιο σκουλαρίκι της Άλις», είπε η μις Μαρπλ. «Το μάζεψα εκεί που της έπεσε στο δάσος, όταν σου “επιτέθηκε” χθες το απόγευμα».

«Θα μπορούσες να το έχεις βρει οπουδήποτε!» είπε η Προύντενς. «Πραγματικά, Τζέιν, ανέκαθεν ήξερα ότι με ζήλευες στο σχολείο, αλλά αυτό...»

«Πήρα το σημείωμα», είπε η νεαρή υπηρέτρια, ξαφνικά. «Αυτό που ήταν στη φωτιά, αυτό που έφερε εδώ η Γαλλίδα χθες το πρωί». Κοίταξε την Προύντενς. «Πάντα με απειλούσατε ότι θα με διώξετε αν...» —εδώ μιμήθηκε τον καμπανιστό τόνο της Προύντενς— «“δεν κάνεις σωστά τη δουλειά σου, ανόητη!” Έτσι, το άρπαξα πριν βάλω τα καινούργια κούτσουρα από πάνω και σκέφτηκα να το φυλάξω, μήπως μου φανεί χρήσιμο».

Παρέδωσε ένα μαυρισμένο κομμάτι χαρτί στον επιθεωρητή Άιντελ, ο οποίος το διάβασε και μετά στράφηκε στην Προύντενς. «Ο Τζορτζ Φεαργουέδερ ήταν ο σύζυγός σας, να υποθέσω; Ξέρετε, κυρία μου» —οι επόμενες λέξεις ειπώθηκαν με μια αμυδρά αμερικανική προφορά, σαν να επαναλάμβανε ατάκα από ταινία—, «δεν μπορείτε να τριγουρίζετε σκοτώνοντας ανθρώπους, όποτε σας κάνει κέφι»*.

Για πρώτη φορά, η Προύντενς Φεαργουέδερ φάνηκε να ξεμένει από λόγια.

«Ορίστε, λοιπόν, Προύντενς», είπε η μισ Μαριλ, σπάζοντας τη σιωπή. «Η κακομεταχείριση και η υποτίμηση των υπηρετών ενέχει πάντοτε κίνδυνο. Αλλά νόμιζα ότι είχες ήδη πάρει αυτό το μάθημα».

Όταν πήραν την Προύντενς για τα περαιτέρω, η μισ Μαριλ συλλογίστηκε το γεγονός ότι το κακό δεν ήταν εκεί έξω στον δρόμο, μέσα στο χθεισινοβραδινό παγανιστικό πλήθος. Όχι, ήταν εδώ ακριβώς, μέσα στο άνετο, όμορφα επιπλωμένο καθιστικό αυτού του κομψού σπιτιού. Τώρα είχε έναν επιπλέον λόγο να αποφεύγει την παραμονή σε ξένα σπίτια. Τα γιαπωνέζικα σφεντάμια ήταν πράγματι θεσπέσια, αλλά συνολικά δεν άξιζαν τον κόπο τελικά.

* Είναι πράγματι από την ταινία *Born to Kill* (1947) σε σκηνοθεσία Ρόμπερτ Γουάιζ. Στα ελληνικά προβλήθηκε με τον τίτλο *Σκλάβος του εγκλήματος*. (Σ.τ.Ε.)

Δεύτερος φόνος στο πρεσβυτέριο

Βαλ ΜακΝτέρμιντ

Ενας φόνος στο πρεσβυτέριο οποιουδήποτε εφημέριου είναι ένα ατυχές περιστατικό· ένας δεύτερος μοιάζει εντυπωσιακά με αμέλεια, ή κάτι χειρότερο. Ματαίως διαμαρτυρήθηκα ότι η νεκρή υπηρέτρια στην κουζίνα δεν ήταν *η δική μας* υπηρέτρια. Το ατυχές γεγονός ότι στο παρελθόν εργαζόταν σε αυτή τη θέση στο πρεσβυτέριο ήταν αρκετό για να κάνει τις γλώσσες στο Σεντ Μέρι Μιντ να δουλεύουν ροδάνι.

Το ακόμα χειρότερο ήταν ότι η σύζυγός μου δεν είχε κρύψει τη χαρά μας όταν έφυγε η Μαίρη από τη δούλεψή μας. Η αγαπητή Γκριζέλντα έχει πολλά εξαιρετικά χαρίσματα, αλλά η διακριτικότητα που αρμόζει στη σύζυγο ενός εφημέριου δεν είναι μεταξύ αυτών. Για να είμαστε δίκαιοι, όμως, οποιοσδήποτε είχε δειπνήσει μαζί μας κάποια στιγμή θα μπορούσε να πιστοποιήσει την κυριολεκτικά διαβολική φύση της μαγειρικής της Μαίρης.

Σε μια περίπτωση, έβαλε μια κατσαρόλα με αυγά στη φωτιά για να τα βράσει και τα ξέχασε αμέσως. Το νερό έβρασε μέχρι που εξατμίστηκε ολοσχερώς και τα αυγά έσκασαν, γεμίζοντας το σπίτι με μια βαριά δυσωδία θείου. «Φαντάζομαι ότι έτσι θα μυρίζουν τα περικόχαρα της Κόλασης», σχολίασε σπιρτόζικα η γειτόνισσά μας, η μισ Μαρπλ, όταν ήρθε αργότερα για μεσημεριανό. Χρειάστηκαν τρία χέρια μπογιά για να αποκατασταθεί το ταβάνι της κουζίνας.

Επομένως, δε νιώσαμε ιδιαίτερη θλίψη όταν η Μαίρη, μαθαίνοντας πως η σύζυγός μου ήταν έγκυος, ανακοίνωσε ότι θα μας άφηνε γιατί δεν άντεχε τα παιδιά γενικά και τα μωρά ειδικότερα. Η μισ Μαργιλ, η οποία έχει αξιοθαύμαστο ιστορικό στην εκπαίδευση νεαρών γυναικών για οικιακές υπηρεσίες, έσπευσε να μας σώσει. Η Φλώρα έχει όλα τα χαρακτηριστικά που έλειπαν από τη Μαίρη. Είναι αξιόπιστη, ικανή και αφοσιωμένη στον γιο μας, τον Ντέιβιντ. Είναι καλή στο μαγείρεμα απλών φαγητών και ακόμα καλύτερη στα γλυκά. Επιπλέον, η Γκριζέλντα υποστηρίζει ότι το πρόσωπο της Φλώρας μοιάζει με αρβύλα αστυφύλακα, κάτι που ισχυρίζεται ότι θα κρατήσει μακριά από την πόρτα υπηρεσίας μνηστήρες όπως ο Μπιλ Άρτσερ, ο οποίος φλέρταρε τη Μαίρη μέχρι τον θάνατό του, μόλις πριν από μια εβδομάδα.

Σύμφωνα με τη δεσποινίδα Χάρτνελ, την πιο ψυχωμένη από τις γεροντοκόρες του χωριού μας, ο Άρτσερ είχε πέσει μόνος του στον λάκκο που έσκαβε. Το ότι ήταν λαθροθήρας δεν ήταν μυστικό, αλλά, βέβαια, ελάχιστα μυστικά υπάρχουν σε ένα χωριό όπως το Σεντ Μέρι Μιντ, χάρη σε αυτό που η αγαπημένη μου Γκριζέλντα αποκαλεί «το δίκτυο των γέρικων γατών», το οποίο μεταδίδει τις ειδήσεις πιο γρήγορα από το BBC, αν και μερικές φορές με λιγότερη ακρίβεια.

Αλλά παρεκκλίνω. Ο Άρτσερ είχε σιγοβράσει έναν από τους φασιανούς του συνταγματάρχη Μπάντρι, μαζί με άγρια μανιτάρια. Αν και έμπειρος μανιταροσυλλέκτης, κάπως τα κατάφερε και συμπεριέλαβε αρκετά δηλητηριώδη μανιτάρια, και το αποτέλεσμα ήταν θανατηφόρο. Ένας διερχόμενος αγρότης ανησύχησε από το αγωνιώδες γάβγισμα του τεριέ Τζακ Ράσελ του Άρτσερ. Κρυφοκοίταξε από το παράθυρο της κουζίνας και είδε τον Άρτσερ πεσμένο στο πάτωμα ανάμεσα σε σπασμένα πιατικά και ένα τσακισμένο μπουκάλι μπίρας.

Παρά την πασίγνωστη ροπή του Άρτσερ να ιδιοποιείται την αγροτική παραγωγή άλλων ανθρώπων, η τοπική αστυνομία δεν πήρε τον θάνατό του ελαφρά τη καρδιά. Ο επιθεωρητής Σλακ –ο

οποίος, παρά το επώνυμό του, κάθε άλλο παρά αμελής* ήταν— κατέφτασε από το Ματς Μπέναμ με τη γνωστή υπεροψία του. Έδινε διαταγές στους πάντες όλη μέρα, και στο τέλος κλείδωσε την αγροικία και σφράγισε την πόρτα.

«Τώρα μάλιστα, το ασφάλισε. Ο κάθε ηλίθιος μπορεί να μπει στην άθλια τρώγλη του Άρτσερ μέχρι να πεις κύμινο», παρατήρησε ο ανιψιός μου ο Ντένις, ο οποίος, επειδή εδώ κι έναν χρόνο είναι δόκιμος αστυφύλακας, θεωρεί ότι έχει γίνει ειδικός στην εγκληματολογία.

Φαίνεται, όμως, ότι ακόμα και ο επιθεωρητής Σλακ δεν μπόρεσε να βρει λόγους για να υποψιαστεί εγκληματικό δόλο. Μόλις εκείνο το πρωί, η μισ Μαρπλ με είχε σταματήσει καθώς περνούσα από την κάτω μεριά του κήπου της. «Μήπως ακούσατε πότε θα γίνει η κηδεία του Άρτσερ;» με ρώτησε.

«Δυστυχώς η οικογένειά του δεν μπορεί να την προγραμματίσει πριν η αστυνομία τούς παραδώσει τη σορό του».

«Μα δεν τα μάθατε; Ο ιατροδικαστής κατέληξε ότι ο θάνατός του προήλθε από φυσικά αίτια. Αφαίρεσαν τη σφράγιση από την αγροικία του χθες το πρωί. Νομίζω ότι η Μαίρη την επισκέφτηκε ήδη. Είχε ρεπό χθες το απόγευμα». Φυσικά, η μισ Μαρπλ *ήξερε*—αυτό δα έλειπε!— το πρόγραμμα κάθε οικιακής βοηθού στο χωριό.

Αλλά ακόμα και η μισ Μαρπλ δεν μπορούσε να προβλέψει ότι θα έμπαινα στην κουζίνα μου μετά τη συνομιλία μας και θα έβρισκα την περί ης ο λόγος Μαίρη ξαπλωμένη στα πλακάκια του πατώματος, με το κεφάλι της σε μια λίμνη αίματος, κι ένα μαντεμένιο τηγάνι πεταμένο δίπλα της. Παρότι φοβήθηκα ότι ήταν νεκρή, γονάτισα πλάι της και έψαξα τον σφυγμό της. Όχι μόνο δεν είχε σφυγμό, αλλά και το δέρμα της ήταν κρύο στην αφή.

Σηκώθηκα και πήγα στο τηλέφωνο στο χολ. Προς μεγάλη δυσάρεσκεια της κυρίας Πράις Ρίντλεϊ, της δεσποινίδος Χάρτνελ και της δεσποινίδος Γουέδερμπι, δεν έχουμε αστυνομική δύναμη εδώ

* Slack σημαίνει αμελής, απρόσεκτος, νωθρός. (Σ.τ.Μ.)

στο Σεντ Μέρι Μιντ. (Πάλι καλά, λέει ο Ντένις, ο οποίος είναι ήδη ο μόνιμος στόχος των παραπόνων τους.) Κατά συνέπεια, αναγκάστηκε να τηλεφωνήσω στο Ματς Μπέναμ, όπου κουμάντο κάνει ο επιθεωρητής Σλακ. Ήλπιζα ότι ίσως να ήταν έξω για κάποια έρευνα, αλλά μόλις είπα «πτώμα», με συνέδεσαν με τον ίδιο, αφού προηγήθηκε μια σειρά από κλικ και βουητά.

«Κύριε Κλέμεντ;» με πήρε από τα μούτρα. «Τι είναι αυτά που ακούω για ένα πτώμα στην κουζίνα σας;»

Του εξήγησα τι είχα ανακαλύψει. Ακολούθησε μια μακριά σιωπή και στη συνέχεια ο Σλακ άφησε την οργή του να ξεσπάσει. «Θα έλεγα ότι ένας φόνος στο πρεσβυτέριο είναι αρκετός για οποιονδήποτε άνθρωπο του κλήρου». Έκανε μια παύση. Δεν είχα ιδέα τι περίμενε να του πω, οπότε παρέμεινα σιωπηλός. Τελικά αναστέναξε. «Μην αγγίζετε τίποτα. Θα είμαστε εκεί σύντομα». Το χτύπημα του ακουστικού στο άγκιστρο της συσκευής αντήχησε δυσάρεστα στο κεφάλι μου.

Ο Σλακ τήρησε τον λόγο του κι έφτασε συνοδευόμενος από τον Ντένις και άλλον έναν ένστολο αστυνομικό. Με πέταξαν έξω από την κουζίνα και κατέφυγα στο γραφείο μου, όπου σύντομα ο Σλακ ήρθε να με βρει. «Ο αστυφύλακας Χερστ μου λέει ότι η νεκρή δούλευε κάποτε εδώ», άρχισε χωρίς πρόλογο.

Πριν προλάβω να απαντήσω, ακούστηκε ένα ελαφρύ χτύπημα στην μπαλκονόπορτα που οδηγούσε στον κήπο και είδα τη μισ Μαργλ με τα γάντια της κηπουρικής κι ένα κλαδευτήρι. Παρά την αποδοκιμασία του Σλακ, της άνοιξα να μπει. Ελλείψει δικηγόρου, ένωθα την ανάγκη κάποιας ηθικής υποστήριξης. «Δε γινόταν να μην προσέξω την άφιξη της αστυνομίας», είπε, μπαίνοντας στο δωμάτιο. «Τόσο αδιάκριτα, αυτά τα τεράστια περιπολικά».

«Τι να την κάνεις τη διακριτικότητα όταν μια γυναίκα έχει χτυπηθεί μέχρι θανάτου», είπε ο Σλακ κοφτά.

Η έκφραση της μισ Μαργλ φανέρωσε έκπληξη αλλά ούτε ίχνος από την τρεμούλα και τον αποτροπιασμό που θα περίμενε κανείς από μία ηλικιωμένη γεροντοκόρη. Η γειτόνισσά μου είναι φτιαγμένη από το πιο σκληρό υλικό, όπως είχα ανακαλύψει μετά τη δο-

λοφονία του συνταγματάρχη Πρόδερο στο ίδιο αυτό δωμάτιο όπου βρισκόμασταν τώρα.* «Πολύ λυπηρό», είπε. «Μα ποιος δολοφονήθηκε; Ξέρω ότι δεν μπορεί να είναι η αγαπητή Γκριζέλντα ή η Φλώρα, γιατί τις είδα να φεύγουν με το αυτοκίνητο νωρίτερα το πρωί».

«Πήγαν τον Ντέιβιντ στο Τσίπινγκ Μάρλμπερι για να επισκεφτούν τους γονείς της Γκριζέλντα», είπα αυτόματα.

«Σύμφωνα με τον αστυφύλακα Χερστ, το θύμα είναι η Μαίρη Χιλ», διέκοψε ο Σλακ με τον πιο απότομο τρόπο του.

Τώρα η μισ Μαρπλ φάνηκε αληθινά σοκαρισμένη. «Η Μαίρη; Μα τι γύρευε εδώ;»

«Αυτό θα ήθελα να μάθω κι εγώ». Ο Σλακ στράφηκε σ' εμένα. «Είχε ζητήσει να σας δει;»

Έγνεψα αρνητικά. «Όχι. Ούτε στην εκκλησία δεν ερχόταν από τότε που μας ανακοίνωσε την παραίτησή της. Έπιασε δουλειά στη δεσποινίδα Χάρτνελ και έκτοτε της μιλούσα μόνο όταν μου άνοιγε την πόρτα εκεί».

«Ήταν φίλες με την υπηρέτριά σας; Φλώρα τη λένε, σωστά;»

«Απ' όσο γνωρίζω, όχι».

Η μισ Μαρπλ κατένευσε. «Η Φλώρα είναι πολύ λογική κοπέλα για να χάνει τον χρόνο της με τη Μαίρη. Το γιατί η Μαίρη δολοφονήθηκε στην κουζίνα σας είναι όντως ένα μυστήριο».

Ο Σλακ έκανε κύκλους γύρω από το θέμα για λίγα λεπτά χωρίς να σημειώσει πρόοδο. Με ρώτησε πού ήμουν πριν από την ανακάλυψή μου και ήμουν σε θέση να του δώσω μια λίστα με τους ενορίτες που είχα επισκεφτεί. Έδωσε ολόκληρη παράσταση σημειώνοντας τα ονόματα και τις διευθύνσεις τους, για να με κάνει να αισθανθώ ένοχος, μολοντί εγώ ήξερα ότι ήμουν εντελώς αθώος για οποιαδήποτε επίθεση στη Μαίρη.

Επιτέλους, μας άφησε μόνους. «Νομίζω ότι πρέπει να επισκεφτώ τη δεσποινίδα Χάρτνελ, να της δώσω τα συλλυπητήριά μου», είπα.

* Αναφορά στο *Φόνος στο πρεσβυτήριο* (Murder at the Vicarage), 1930. (Σ.τ.Μ.)

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΓΗΡΑΙΑΣ ΚΥΡΙΑΣ. ΜΗΝ ΚΑΝΕΤΕ ΤΟ ΛΑΘΟΣ ΝΑ ΤΗΝ ΥΠΟΤΙΜΗΣΕΤΕ!

Η μισ Τζέιν Μαρπλ, η πιο διακεκριμένη ερασιτέχνης ντετέκτιβ της λογοτεχνίας και ένα από τα καλύτερα δημιουργήματα της Άγκαθα Κρίστι, εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο χαρτί τον Δεκέμβριο του 1927, σ' ένα διήγημα με τίτλο «Η λέσχη της Τρίτης». Ακολούθησαν δώδεκα μυθιστορήματα και πολλά ακόμα διηγήματα με εκείνη πρωταγωνίστρια.

Η Κρίστι είχε παρατηρήσει ότι τις γυναίκες, ειδικά τις ηλικιωμένες που έμεναν ανύπαντρες, συχνά τις σνόμπαραν, τις αγνοούσαν και τις υποτιμούσαν, αλλά η πιο εμπορική συγγραφέας στον κόσμο ήξερε καλά πόσο λίγα πράγματα ξεφεύγουν από αυτές τις αφοσιωμένες φρουρούς του χωριού, και ότι κάτω από τα σεμνά δαντελένια σκουφάκια ενίοτε κρύβονταν τα πιο κοφτερά μυαλά, ικανά να βάλουν τα γυαλιά ακόμα και στους καλύτερους της Σκότλαντ Γιארντ. Το κακό, εξάλλου, απαντάται τόσο στην πιο γραφική γωνιά της Αγγλίας όσο και στους κακόφημους δρόμους της πόλης. Η ανθρώπινη φύση είναι αυτή που είναι, όπου κι αν βρίσκεται κανείς. Και έτσι δημιούργησε έναν από τους πιο αξέχαστους χαρακτήρες της.

Στις δώδεκα ιστορίες αυτής της συλλογής, τις οποίες υπογράφουν σπουδαίες σύγχρονες συγγραφείς, ζωντανεύει και πάλι η θρυλική αυτή ηρωίδα. Κάθε συγγραφέας παρουσιάζει τη μισ Μαρπλ μέσα από την προσωπική της ματιά, αλλά με σεβασμό στους κανόνες της κλασικής αστυνομικής λογοτεχνίας.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ. ΣΗΜ.: 26798